

Turistický magazín

ročník XVII., květen 2023

ZDARMA

KAM

po Česku

www.kampocesku.cz

„Zážitky se nedají sečítat,
zážitek nemá délku
a šířku. Má – anebo
nemá – jen hloubku.“

-Miroslav Horníček-

Když je krajina
zážitkem

ALŠOVA JIHOČESKÁ GALERIE
ZÁMECKÁ JÍZDÁRNA
HLUBOKÁ NAD VLTAVOU
www.ajg.cz

H.R. GIGER

METAMORPHOSES

11/6 — 19/11/2023

HLAVNÍ PARTNER SKUPINA ČEZ

umění vidět a vnímat

Milí čtenáři,

úsměv je dárek, který dáváme druhým, a nic nás nestojí. Síla úsměvu je nepopíratelná, protože dokáže navázat vztah, tišit bolest i odzbrojit. Už na devadesát metrů dokážeme rozpoznat úsměv a při bližším ohledání odlišit přirozený od toho falešného. Falešný jen stáhne svaly kolem úst na jedné straně tváře výrazněji. Uprímný je naopak symetrický a stáhne svaly nejen kolem úst, ale i kolem očí. Pozor však

na smích botox, který zamezuje danému jedinci se mračit. Přestože je smích nakažlivý, škoda jen, že nezpůsobuje také závislost. U mne pocit štěstí, tedy úsměv vyjádřený prostým zvednutím koutku, přivodí zpravidla ranní pohled do zrcadla doprovázený pozdravem „no nazdar“.

„Měsíc zamilovaných“ klepe na dveře. Přestože by se nám hodila nějaká sexploze přinášející generaci šikovných, přijměte pozvání na výlet Příbramskem. Mezinárodní mineralogická asociace dala na seznam minerálů další nerost – škáchait, objevený v bývalém uranovém revíru. Jméno dostal podle geologa z Hornického muzea Příbram Pavla Škáchy (komise muzeu už dříve uznala minerály příbramit a bytízit). Výprava do uranového revíru za novým, ryze českým nerostem může být výzvou. Ostatně slovo nerost je asi odvozeno od slova neroste, což se dá dnes říci také o jehličnatých stromech. Stromy umírají a vzrostlý les nahradily holiny a kmeny mrtvých jehličnanů trčíci k nebi jako němá výčitka. Proč jsme od roku 2016 museli vytěžít 150 000 ha mrtvých jehličnanů? Podíl na tom mají kůrovci, drobné kalamity, ale i houbové nákazy. Co snížilo imunitu jehličnatých stromů? Klimatická změna, degradace půdy a nevhodné hospodaření! Takže změníme hospodaření v lesích, zastavíme klimatické změny a kůrovec bude mít utrum. Snadné, že? Ale až moc.

Květnové výlety mají letos dva bonusy navíc. Pokud si organizované zrovna nepřipomínáte Svátek práce 1. 5. 1886 nebo Den vítězství 8. 5. 1945, máte před sebou dvojité, ničím nerušený prodloužený víkend. Hlavně ať víte, díky čemu se slavnostně volníte. Ne že by nebylo v květnu nic dalšího k slavení, jen svatých máme k oslavě dvacet dva. Navíc tu je 5. Pražské povstání (1945), 12. Den matek a 15. Den rodin (1994). Našlo by se jistě také pár předlistopadově orientovaných svátků, ale raději neškádlit. Když připočtu drobné oslavy jako třicet květnových křesťanských jmen a bezpočet na květen připadajících narozenin, jeví se mi květen coby slavný měsíc. Kdyby se ale jenom slavilo, jak by se pak vyleželo? Lépe nám bude slavit tichou vzpomínkou, a ne zrovna slivovicí moravskou, zcela nevhodnou pro naše nezkušené spalování. Zvesela a střízliví se vydejme na prodloužené víkendy nebo jednodenní výlety krajinou českou, moravskou a slezskou, které nám v májové zeleni přičázejícího jara připomenou: spechej pomalu, člověče, a dívej se.

Luděk Sládek, šéfredaktor

vychází elektronicky
28. 4. 2022

Jez do polosyta, pij do polopita,
vyjdou ti na plno léta.

KAM vybírá z obsahu

13

Mistr podivných jazyků	4
Český architekt v Japonsku	5
Hory místem osudným	6
Safari v srdci Evropy	7
Král dvojího lidu	9
Historické město roku 2022	10
Kumpánova zahrada ve Slaném je Památkou roku 2022	13
Táborská muzejní noc	16
Zážitky pro malé i velké SOUTĚŽ	17
Kulatá liberecká výročí	21
Přijedte na Hradecko, máme tady všecko! SOUTĚŽ	23
Pardubické putování za zvířátky SOUTĚŽ	24
Valašské muzeum v přírodě	27

Legendární Křesomysl (1190 let)

„Na každém šprochu je pravdy trochu.“
Asi tak by se stručně dalo pojmenovat období legendárních českých knížat.

Přemyslovská
plamenná orlice

O Křesomyslůvi se zmiňuje ve své kronice Kosmas, a tak jej vzali za vlastní i další, včetně Františka Palackého. Každopádně patřil do dynastie Přemyslovců, zakladatelů budoucí české státnosti. Kronikář Václav Hájek z Libočan uvádí, že Křesomysl byl v pořadí pátým ze sedmi legendárních knížat mezi Přemyslem Oráčem a Bořivojem. Hájek do období jeho vlády umístil pověst o Horymírovi a Šemikovi a stručně shrnutí o zanedbávání zemědělského lidu a podpoře havířství.

-babok-

foto © Wikimedia Commons

Marná snaha (885 let)

Konrád III. Štaufský (1093–1152) byl prvním římským králem z rodu Štaufů, zvolen byl roku 1138. Krátce nato svolal do Bamberka svůj první dvorský sjezd.

Soběslav I.
na dedikačním listu
Horologium
Olomoucně, 1136

Dvorského sjezdu v květnu 1138 se účastnil i Soběslav I. (1090?–1140), český kníže (1125–1140) a zakladatel větve Soběslavovců. Soběslav si na sjezdu vymohl udělení Čech v léno pro svého syna Vladislava Olomouckého († po 1165). To se ale nestalo. Na trůn usedl Vladislav II. (asi 1110–1174), od roku 1140 český kníže a 1158–1172 druhý český král z rodu Přemyslovců.

Josef Grof

foto © Wikimedia Commons

KAM na výlet s LIBOREM PICKOU

Člen rady pro oblast kultury, památkové péče a cestovního ruchu Plzeňského kraje Ing. Libor Picka je od roku 1994 starostou města Bělá nad Radbuzou, kde také žije. Jeho oblíbeným úslovím je, že „nejsme na okraji republiky, ale na jejím začátku“. Je také předsedou Sdružení svazku obcí Domažlicko a Euroregionu Šumava – Bavorský les, sdružující desítky obcí u nás i v Německu. Zeptali jsme se ho, kam by pozval naše čtenáře na výlet?

Ing. Libor Picka

„Nejčastěji zvu návštěvníky našeho kraje na návštěvu hlubokých pohraničních hvozdů a nebo památek, ale za zmínku jistě stojí, že na území Plzeňského kraje se nacházejí i lázně. Konkrétně jde o Konstantinovy Lázně, které se specializují na léčbu kardiovaskulárního oběhu. Patří sice k těm menším v republice, ale rozhodně ne významem. K léčebným kúrám se využívá Prusíkův pramen, který obsahuje nejvíce oxidu uhličitého ze všech k lázeňství využívaných minerálních vod v Čechách. Obec Konstantinovy Lázně je mimořádně poklidná. Její okolí nabízí řadu pamětihodností, které hosté lázní využívají

k vycházkám. Ať už se jedná o zříceninu hradu Švamberk (Krasíkov) na stolové hoře nebo sousední kopec Ovčí vrch spojený s povstáním sedláků v 17. století a nebo nedaleké Bezručovice či k rekreaci využívaný Hradištský lom. Myslím, že lázně rozhodně stojí za návštěvu...“

Děkuji Vám za poutavé pozvání na výlet pro naše čtenáře. Věřím, že v nadcházející turistické sezoně ho mnozí ocení.

Luděk Sládek

Konstantinovy Lázně, Prusíkův pramen

foto © Konstantinovy Lázně: Marek Vaněk

Dopisy čtenářů

Dobrý den, velice Vám děkuji za odměnu za výhru v březnovém čísle KAM PO ČESKU. Byli jsme moc překvapeni, když jsme ve schránce našli velkou obálku s Atlasem Prahy, výhra přišla dřív, než jsme dostali nové číslo KAMu. Je nám už přes 70 let, nemáme chytré telefony a navigaci a při cestování stále a rádi používáme papírové mapy, atlasy... a proto nás nový atlas Prahy moc potěšil. Přeji Vám, ať se Vám daří pro nás čtenáře připravovat stále tak zajímavý a inspirativní časopis. Vlasta Sýkorová, Nejdek

Vážená paní Sýkorová, děkujeme Vám za přízeň a jsme rádi, že cena potěšila svého adresáta.

Zdravím a vřelě díky za časopis Kam po Česku. Netrpělivě vždy čekám na každé nové číslo, a protože už dnes cestovat nemohu, těším se vždy na cestování po vlasti s vašim časopisem. Přeji pohodu a zdraví a hezké Velikonoce.

Jana Barvířová, Liberec
Děkujeme Vám za přízeň.

Dobrý den, chtěla jsem se zeptat, zda informace o prodeji poštovních známek je pravda, nebo se to vztahuje k 1. dubnu. Přejde mi to jako apríl, ale známé návštěvníky, jak se tím budou zaštiťovat, že je to určitě pravda. Tak aby se ostatní TIC nelekla,

že to po nich bude třeba někdo chtít. Petra Petříková, Destinační agentura Krušné hory

Dobrý den, pane Sládku, obracím se na vás ohledně vydaného čísla KAM po Česku s možná zbytečným dotazem k úvodnímu článku. Jedná se prosím o povinnost prodeje známek, nebo je to aprílový článek? Omlouvám se za možná zbytečný dotaz. Děkuji za odpověď 😊 Ing. Barbora Hodačová, sekretariát A.T.I.C. ČR

Dobré odpoledne, paní Hodačová, děkuji za Váš dotaz a Destinační agentuře Krušné hory za pozornost. S ohledem na to, že bylo dubnové vydání magazínu KAM po Česku naplánováno na 1. duben – neodpustili jsme si drobnou zlomyslnost. Máte tedy pravdu, **jedná se o aprílový žertík**. Nicméně stará bolest, že některá TIC prodávají pohlednice, a nemá k nim poštovní známky, trvá. Důvody jsou patrné v tom, že se jedná o ceny, které některá TIC nemají možnost nakupovat. Ale jiná mohou. Chystaná redukce poboček České pošty problém zcela jistě nevyřeší. 😊

Luděk Sládek, šéfredaktor

Pohroma pro Třebíč (555 let)

Válka a mor bývaly pro středověká města největší pohromy. O Třebíč se v květnu roku 1468 utkala vojska Matyáše Korvína a syna Jiřího z Poděbrad Viktorína.

Bitva o Třebíč, Venceslav Černý, 1926

Jádrum problému byl český král Jiří z Poděbrad, který byl papežem Pavlem II. v červenci 1466 prohlášen za kacíře. Papež ho dokonce zbavil úřadu a nechal proti „zlobivým“ Čechům poslat křížovou výpravu. Vyřešit problém v Čechách měl uherský král Matyáš Korvín, který pronásledoval vojska Viktorína z Rakouska. Dne 10. května Viktorín dosáhl Třebíče, usadil se v místním klášteře a o dva dny později přispěchal zhruba s deseti tisíci muži Matyáš. Do města se uchýlilo i obyvatelstvo před hrozícím nebezpečím. Po dvou dnech bojů se Matyášovi povedlo město částečně dobýt a Viktorína zajmout a držet v klášteře. Tomu se ale podařilo uvědomit o své situaci otce krále a bratra Hynka,

kteří mu pomohli k útěku. Navíc organizovali předpadové akce na Matyášovy muže v okolí města. Obránci města odolávali dál, ale zhruba po měsíci se 14. června 1468 vzdali. Matyáš vydrancoval město a o týden později odtáhl. Pro Třebíč měla bitva hroznivé následky. Město bylo prakticky zničeno, zanikl zdejší klášter a kronikář Eliáš Štělka píše o sedmi letech ohořelých a opuštěných troskách budov. Dle záznamů zůstaly zachovány budovy baziliky sv. Prokopa a městská věž sloužící pro obranu města.

-liban-

Útěk Viktorína z Poděbrad od obléhané Třebíče, Česko-moravská kronika, 1872

foto © Wikimedia Commons

„Vyhoďte je z oken!“ (405 let)

Tak nějak mohl zaznít rozkaz 23. května dne 1618 z úst hraběte Thurna. A tak se také stalo. Vyhození třech panů z oken odstartovalo třicetiletou válku.

Vyhození královských místodržících, Josef Mathauser

Čeští stavové tak vyjádřili svůj odpor proti porušování Rudolfova majestátu a jeho nástupci bratru Matyášovi, který se snažil upevnit pozici katolické církve. Situace od jara „bublala“, až pomyslný pohár přetekl. V předvečer předáci stavů rozhodli o provedení defenestrace na druhý den. Hned ráno po osmé hodině se za podpory více než stovky lidí pod vedením Jindřicha Matyáše Thurna vypravili na Pražský hrad, aby ztrestali desetičlennou místodržitelenskou královskou radu. V úřadu zastihli pouze čtyři přítomné ministry a zahájili improvizované soudní líčení proti dvěma z nich – Vilému Slavatovi a Jaroslavu Bořitovi

Polyxena z Lobkovic ve svém domě poskytlá azyl prchájcím místodržícím, Josef Mathauser

z Martinic. Verdikt smrti vyhozením z okna byl předem jasný a k oběma zmíněným přibyl ještě sekretář nepřítomného sekretáře Michny Filip Fabricius. Pád z druhého patra skončil tragikomicky. Všichni ho překvapivě přežili a dle aktuálních poznatků šlo o souhru náhod. Bořita se lehce potloukl a uprchl do Bavorska, Slavata se zranil více nárazem o zeď a Fabricius vyvázl bez šrámu a zmizel do Vídně. Pády ztlumil příkrý svah, po kterém se nešťastníci vlastně skulili. Legendy o hnoji nebo odpadcích dnes už neplatí, neměly by se totiž kde na svahu udržet.

-babok-

foto © Historie českého národa v obrazech, V. Kovářik

Věrnost nade vše

(820 let)

Přemysl Otakar I. nastoupil podruhé na knížecí trůn roku 1197. Aktivně se zapojil do bojů o císařskou korunu mezi Štaufy a Welfy.

Přemysl Otakar I., Žaltář Heřmana Durynského

Po sérii změn věrnosti získal potvrzení dědičného královského titulu od obou válečnických stran. Nejprve od Filipa Švábského (1198). V květnu 1203 na straně Oty IV. Brunšvického vyhnal Filipa z Erfurtu, pomohl Otovi při obléhání Merseburku a Ota mu potvrdil královský titul také. A roku 1204 i papež Inocenc III. Vrcholem byl získání Zlaté buly sicilské (1212). V dalších letech se soustředil na konsolidaci poměrů v království.

Antonín Fridrich

foto © Wikimedia Commons

Návrat Václava (740 let)

Šestý český král Václav II. (1271–1305) byl synem Přemysla Otakara II. a Kunhuty. Po otcově smrti (1278) se stal jeho poručíkem Ota V. Braniborský a „odvezl“ ho do Branibor.

Návrat Václava II. do Prahy, Josef Mathauser, asi 1905

Rozvrácené království přimělo část šlechty využít si Václavův návrat. Ota usmlouval za návrat 12letého Václava část severních Čech. Kronikáři zapsali: „Když ten 24. května 1283 přijel, vyšli mu páni a též rytíři vstříct na mnoho mil. Duchovní pak z celého města s lidem mu vyšeďše vstříct, uvítali ho slavně v procesii před branou hradu...“ Václava čekal střet se Závíšem z Falkenštejna, ale i skvělé, leč nedocenené panování.

Alois Rula

foto © Luděk Sládek

Historia magistra vitae

Květen 1303 (720 let)

Vypršela lhůta, kterou udělil papež Bonifác VIII. českému králi Václavu II., aby právně obhájil své **nároky na Uhry**. Václav vyslal do Říma svého zplnomocněnce, který sdělil papežské stolici **české zamítavé stanovisko**. Uherským králem byl až jeho syn Václav III. jako Ladislav V.

Květen 1448 (575 let)

Mise kardinála Carvajala, jež se znovu pokusila **o smír Čechů s církví**, skončila úplným fiaskem. Jan Rokycana byl odmítnut jako uchazeč na stolec pražského arcibiskupství (21. 10. 1435 byl českým sněmem zvolen za arcibiskupa, tato volba však nikdy nedosáhla kanonické platnosti).

Květen 1758 (265 let)

Vpád Prusů na Moravu přes Krnovsko a Opavsko, obsazení Litovle, Uničova, Šternberka i Prostějova. Bylo **zahájeno obléhání Olomouce**, které při dělostřeleckém bombardování velmi trpělo. Pod tlakem císařských vojsk Prusové v noci z 1. na 2. července od obléhání Olomouce ustoupili.

1. 5. 1508 (515 let)

Český filozof a matematik **Zigmund Antroch z Helfenberka** se narodil 1. 5. 1508 v Praze († 1. 5. 1552). Byl děkanem filozofické fakulty (1525 bakalář, 1534 mistr pražské univerzity), kterou v roce 1543 opustil, aby se mohl oženit. Byl velkým znalcem Aristotela a též matematiky.

1. 5. 1748 (275 let)

Vstoupil v platnost tzv. tereziánský katastr (soutpis poddanské půdy). Druhý **tereziánský katastr rustikální**, též tzv. **čtvrtá berní rula**, platil v letech 1748–1757. Při tvorbě katastru docházelo ojediněle i ke tvorbě map, které ale nebyly zpracovány podle jednotného stylu.

Jičínská zrada (390 let)

Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna roku 1633 zaujímal mimořádné společenské postavení na rakouském dvoře. To se ale mělo zakrátko změnit.

Podobizna Valdštejna od Anthonise van Dycka, 1636–1641

Byl majitelem rozsáhlých panství a pozemků u České Lípy, Frýdlantu, Hlohova a Zaháně i Valdštejnského

paláce v Praze. Především pak v rámci jičínského panství se intenzivně stavebně angažoval a jeho aktivity odrážely a symbolizovaly nezávislost na císaři. Právě na zámku v Jičíně mu 16. května 1633 mluvčí české emigrace Jan Warlich mladší z Bubna společně s Jaroslavem Rašínem, jako vyslanci Švédska a mluvčí českého exilu, nabídli korunu Českého království, když zbaví zemi Habsburků. Projekt zrady byl projednán se švédským kancléřem Axelem Oxenstiernou a do spiknutí se zapojily Sasko i Francie. Zdravotní stav Valdštejna se však v té době již vinou postupující choroby rapidně zhoršil, což mělo vliv na jeho

Astrolog Giovanni Battista Seni nad Valdštejnovou mrtvolou, Karl Theodor von Piloty, 1855

nevyrovnané a někdy i protichůdné rozhodování. Přibývalo tak jeho nepřátel. To nakonec spolu s pochybnostmi o loajalitu císaři vedlo 25. 2. 1634 k zavraždění Valdštejna v Chebu.

foto © Wikimedia Commons
-mf-

Mistr podivných jazyků (175 let)

Učit se cizí jazyky, kterými se nikde nedomluvíte, může snad jen blázen. Jan Urban Jarník takovým „bláznem“ byl. Rumunština a třeba také albánština se mu staly osudem.

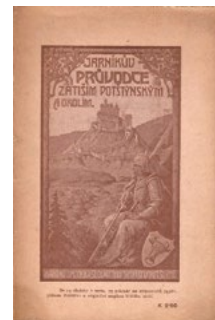

Profesor Jan Urban Jarník

Narodil se 25. května revolučního roku 1848 v Potštejně a po školách ve Vysokém Mýtě, Rychnově nad Kněžnou a Hradci Králové absolvoval také univerzitu ve Vídni, kde

studoval češtinu, němčinu, francouzštinu, italštinu, angličtinu, sanskrit a srovnávací mluvnici indoevropských jazyků. Díky jeho mimořádnému jazykovému talentu strávil rok na univerzitě v Paříži, podnikl studijní cesty po dnešním Rumunsku a v roce 1882 se stal profesorem na nově zřízené české univerzitě v Praze.

Mimo jiné aktivity zřídil první seminář na románskou filologii v monarchii. Vědecky zkoumal a popularizoval rumunskou kulturu, je autorem mnoha překladů české literatury do rumunštiny (přeložil např. Babičku Boženy Němcové) a sbíral díla lidové slovesnosti

Jarníkův Průvodce zátisím potštýnským a okolím, 1911

v Sedmihradsku. Vztah k rodnému Potštejnu neztratil, spoluzaložil tu místní okrašlovací spolek a Potštejn propagoval i jako výletní cíl Pražanů. Svoje schopnosti věnoval rovněž nově vzniklé republice v navázání diplomatických styků mezi Československem a Rumunskem. Jan Urban Jarník – řádný člen České akademie, České společnosti nauk, důstojník Francouzské akademie v Paříži a čestný občan Potštejna zemřel 12. ledna 1923 v Praze, kde byl za účasti vyslanců Francie a Rumunska pohřben na Olšanech.

foto © Wikimedia Commons
-babok-

1303 (720 let)
Eliška Rejčka
26. 5. 1303 korunována jako manželka Václava II. na českou a polskou královnu, přijala jméno Alžběta

1373 (650 let)
Markéta Lucemburská
* 29. 5. 1373
† 4. 6. 1410 dcera císaře Karla IV., manželka Jana III. z Hohenzollernu

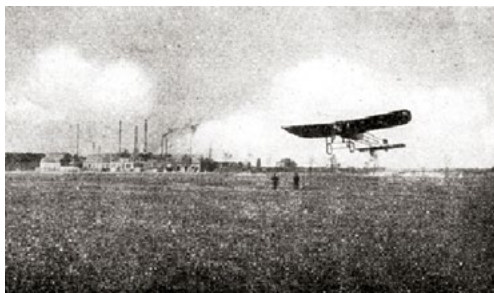
1433 (590 let)
Zikmund Lucemburský
31. 5. 1433 korunován císařem Svaté říše římské v Římě, čtvrtý král římský z rodu Lucemburků

Průkopník letectví (140 let)

Pardubický rodák inženýr Jan František Kašpar se proslavil zejména svými průkopnickými dálkovými lety. Je nejznámějším z prvních českých leteckých konstruktérů a pilotů.

Jan Kašpar, 1927

Vzlet Kašparova letadla v Pardubicích, 1911

Narodil se 20. května 1883 v Pardubicích do rodiny hoteliéra Františka Kašpara, majitele hotelu Veselka, a Anny, roz. Půlpánové. Od dětství se zajímal o techniku a už v 17 letech vlastnil motocykl. Vystudoval strojní inženýrství v Praze a absolvoval jeden semestr vyšší automobilové školy v Německu, kde také nějaký čas

pracoval a začal se intenzivně zajímat o letectví. Po návratu do Čech byl krátce zaměstnán v automobilce Laurin & Klement v Mladé Boleslavi. Vrátil se do rodných Pardubic, kde začal se svým bratrance Evženem Čihákem stavět vlastní motorové letadlo, které však pro své lety nakonec nepoužil. Zakoupil originální letoun Blériot XI

za 18 tisíc franků, které mu poskytl jeho otec, a v něm uskutečnil 13. května 1911 svůj let z Pardubic do pražské Chuchle. Vzdálenost 121 km urazil za 92 minut ve výšce asi 800 metrů. Po tomto úspěšném přeletu se Kašpar věnoval dalším veřejným aviačickým produkcím, ale v roce 1911 vyhořely hangáry pardubického letiště a škody utrpěl i jeho letoun. S létáním skončil během 1. světové války, kdy byl zaměstnán jako technik u leteckého útvaru. Po válce upadl do dluhů kvůli neúspěšnému podnikání a zřejmě pod vlivem nepříznivé situace a duševní nemoci spáchal sebevraždu. Zemřel 2. 3. 1927 v Pardubicích a byl pochován na pardubickém Centrálním hřbitově.

Marie Petrušková

foto © Wikimedia Commons

Český architekt v Japonsku (135 let)

Antonín Raymond (Reimann) přišel na svět v kladenské židovské rodině 10. května 1888. Jeho rodiče Alois a Růžena Reimannovi se počítali mezi Čechy s židovskou vírou a patřili k lidem s moderním myšlením.

Ve dvanácti letech utrpěl velkou zrádu v podobě smrti maminky a ovdovělý otec byl nucen se postarat o šest osiřelých dětí. Odstěhoval se s celou rodinou do Prahy, kde Antonín úspěšně odmaturoval a nastoupil ke studiu architektury na pražské technice. Školu však nedokončil a roku 1910 odešel do USA. V New Yorku našel pomoc mezi českými vystěhovalci a díky nim získal místo kresliče v architektonické kanceláři Casse Gilberta. V roce 1914 se seznámil s americkou výtvarnicí francouzského původu Noémi Pernessin, která se stala jeho

Antonín Raymond, před rokem 1932

ženou a celoživotní spolupracovnicí. K zásadnímu zlomu v jeho životě došlo roku 1916, kdy získal zaměstnání u významného amerického architekta Franka Lloyda Wrighta. V roce 1919, po dvou letech služby v americké armádě, se vrátil do zaměstnání a byl Wrightem pověřen funkcí stavebního dozoru při stavbě hotelu Imperial v Tokiu. Setkání s touto zemí bylo pro oba manžele osudové. Již roku 1921 si Antonín otevřel v Japonsku svoji vlastní architektonickou kancelář a získal řadu zajímavých zakázek. Stal se jedním z hlavních architektů přestavby Tokia

Gunma Music Center, Takasaki, 1961

a Jokohamy po ničivém zemětřesení v oblasti Kantó v roce 1923 a obnovy země po druhé světové válce. Antonín Raymond je díky dílu, které po sobě zanechal v Japonsku, pokládán za zakladatele moderní japonské architektury. Zemřel 21. 11. 1976 v Langhorne v Pensylvánii.

-alb-

foto © Wikimedia Commons

1. 5. 1953 (70 let)

Veřejné zkušební televizní vysílání bylo v Československu zahájeno ve 20 hodin. Provoz byl realizován ze Studia Praha v Měšťanské besedě. Úvodní slovo měl ze záznamu J. Marvan, živě vystoupení pak F. Filipovský. Na konci roku zahájilo pokusné vysílání ostravské televizní studio.

9. 5. 1973 (50 let)

Československá televize zahájila **pravidelné barevné vysílání** na svém 2. programu. Diváci 1. programu se barevného vysílání dočkali až 9. 5. 1975. První barevné vysílání na území ČSSR se uskutečnilo již 14. 2. 1970 ve Vysokých Tatrách při mistrovství světa ve sjezdovém lyžování.

10. 5. 1628 (395 let)

Vydání Obnoveného zřízení zemského pro Moravu (pro Čechy 1827). „Bylo vyhláše-no z vůle císaře Ferdinanda II..., které určovalo politický i veřejný život v zemi, zkracovalo znamenitě moc stavů a posilovalo panovníka.“ (Kalendář hist. národa českého, D. A. z Veleslavína, s. 434)

10. 5. 1868 (155 let)

Na úpatí hory Říp se konal za účasti 20 tisíc lidí **první tábor lidu**, který zahajoval tzv. **táborové hnutí**. Tábory pokračovaly na dalších místech Čech, Moravy a Slezska. Vedle podpory státoprávní politiky zde zaznívaly požadavky na přijetí všeobecného volebního práva a další požadavky.

15. 5. 1833 (190 let)

Česká spisovatelka a překladatelka **Sofie Podlipská**, rozená Rottová, se narodila 15. 5. 1833 v Praze († 17. 12. 1897). Byla sestrou spisovatelky Johanny Mužákové, známé jako Karolina Světlá. Věnovala se jak próze, tak dramatu. Její dílo se nese-tkalo s významnou odezvou.

1643
(380 let)
Jaroslav František Ignác hrabě Šternberk
* 23. 5. 1643
† 12. 4. 1709
litoměřický biskup, z Říma dovezl relikvii sv. Felixe

1743
(280 let)
Marie Terezie
12. 5. 1743
korunována českou královnou, tzv. korunovace na usmířenou

1748
(275 let)
Jan Rudolf hrabě Chotek
* 17. 5. 1748
† 26. 8. 1824
český šlechtic, státník, mecenáš, vůdčí obrozenc

Historia magistra vitae

18. 5. 1923 (100 let)

Zahájení **prvního pravidelného rozhlasového vysílání v Československu** společností Radiojournal v Praze. 1. 3. 1925 začala vysílat brněnská stanice, 1. 8. 1926 bratislavská, 17. 4. 1927 košická a od 1. 7. 1929 ostravská. Na konci roku 1938 se z Radiojournalu stal Česko-slovenský rozhlas.

20. 5. 1408 (615 let)

Na pokyn z Říma měl český univerzitní národ **odsoudit články Jana Viklefa** (Johna Wyckliffa), jimiž se výrazně inspiroval český reformátor Jan Hus. Vydané prohlášení sice zavrhl tzv. „vyňaté věty“, ale současně připustilo, že nemusí být vždy chápány jako heretické, tj. kacírské.

21. 5. 1938 (85 let)

V Československu proběhla **částečná mobilizace**, povoláno bylo 180 tisíc vojáků v záloze, armáda tak čítala 380 tisíc mužů. Následně byla vyhlášena ostraha hranic. Zároveň byla nařízena pohotovost praporů Stráže obrany státu. Ostraha hranic byla zrušena 13. června 1938.

23. 5. 1473 (550 let)

Zemský sněm v Benešově určil čtyři zemské ředitelky: Hynka Poděbradského, Zdeňka ze Šternberka, Viléma z Riesenberka a Jana Zajíce z Hazmburka. Na krajské úrovni je měli zastupovat nově ustanovení hejtmané. Těžiště moci Vladislava Jagellonského se přesunulo do rukou šlechty.

24. 5. 1778 (245 let)

Marie Terezie nařídila moravskému guberniu **přeložení olomoucké univerzity do Brna**, včetně její bohaté knihovny. Univerzita měla pouze filozofickou a teologickou fakultu, roku 1777 od ní bylo odděleno právnické studium. Univerzita byla roku 1783 dočasně zrušena Josefem II.

Voják na všech frontách (130 let)

Legionář, voják, bojovník proti nacismu, komunist, komunistický vězeň. To všechno stihl během svého života generál Karel Klapálek.

Busta gen. Klapálka v „Aleji hrdinů“ v Dukelském průmysku, autor Ján Kulich

Generálové, zleva Bruno Sklenovský, Heliodor Píka, Karel Klapálek

Narodil se 26. května 1893 v Novém Městě nad Metují a přes Kralupy nad Vltavou se dostal do Prahy, kde vystudoval reálku a začal pracovat jako účetní. První světová válka přinesla zlom. Dostal se na východní frontu do Ruska, kde byl zajat a v březnu 1916 se přihlásil do vznikajících legií. Zúčastnil se většiny

bojů včetně Zborova. Po válce zůstal v armádě na velitelských funkcích nově vzniklého státu. Proti nacistům vedl odbojovou skupinu Obrana národa, ale uprchl do Sýrie před hrozcí popravou. Působil jako velitel v československém zahraničním vojsku v Libanonu a Sýrii, Palestině, Egyptě, účastnil se také

bitvy o Tobruk. Jako vysoký důstojník byl v roce 1944 přeložen do Moskvy a stal se velitelem 3. československé samostatné brigády v SSSR. Stanul v čele Karpatsko-dukelské operace, osvobození Slovenska a Moravy. Během těchto operací byl dvakrát raněn. Po válce byl povýšen na armádního generála. Zlom nastal v roce 1948, kdy podpořil komunistický převrat a vstoupil do KSČ. O rok později mu anonym doporučil emigraci, ale Klapálek hrozbu nebral vážně. Byl zatčen, degradován, odsouzen a uvězněn. Propuštění přišlo v roce 1956 na základě pokynu sovětských maršálů Žukova a Koněva. Plně rehabilitace se dočkal roku 1968. Zemřel 18. 11. roku 1984 a pohřben byl na Olšanských hřbitovech u pravoslavného kostela.

-babok-

Hory místem osudným (105 let)

Fotograf a horolezec Vilém Heckel se významně zapsal svým dílem do historie české a světové fotografie. Narodil se 21. května 1918 v Plzni v rodině Adolfa Heckela, jeřábníka plzeňské Škodovky.

Vilém Heckel

Otec svými zájmy zásadně ovlivnil synův život. Vilém se vyučil fotografem a začal pracovat v malých ateliérech. Věnoval se reklamní, divadelní a reportážní fotografii. Poté se nechal

zaměstnat ve Zbrojovce Brno a v Československé obchodní komoře v Praze jako průmyslový fotograf. V 50. letech se začal aktivně věnovat horolezectví. Účastnil se prvních horských výstupů a zachycoval majestátnost přírody. V roce 1956 se stal volným fotografem a mohl svobodně cestovat, jezdit na expedice a výpravy. Vydal svoji první publikaci Naše hory, roku 1960 poprvé

Hindúkus 1965, foto Vilém Heckel

vystavoval soubor fotografií z Kavkazu. Následovaly další tituly – Království slunce a ledu, Hindúkus nebo Cesty k vrcholům. V roce 1962 se zúčastnil podruhé horolezecké výpravy na Kavkaz a v roce 1965 byl členem první československé expedice do Hindúkuse v Afghánistánu. Na osudnou expedici do Peru se vydal 23. 3. 1970 a 31. 5. zemřel společně s dalšími horolezci pod lavinou, která zavalila jejich tábor pod horou Huascarán. Vilém Heckel zachycoval ve svém díle nejen hory a přírodu, ale vytvořil i celou řadu vynikajících portrétů, snímky architektury, měst a krajiny. Se svou ženou Miladou měl dvě dcery a mezi jeho přátele patřili spisovatelé Ota Pavel, Arnošt Lustig, sportovci Emil Zátopek nebo František Šťastný.

-aba-

1863

(160 let)

Vilém Mrštík

* 14. 5. 1863

† 2. 3. 1912

český spisovatel, dramatik, překladatel a literární kritik, často spoluautor s bratrem

1863

(160 let)

Evžen Rakousko-Těšínský

* 21. 5. 1863

† 30. 12. 1954

rakouský arcivévoda, velmistr Řádu německých rytířů (1894–1923)

1888

(135 let)

Alois Srdce

* 21. 5. 1888

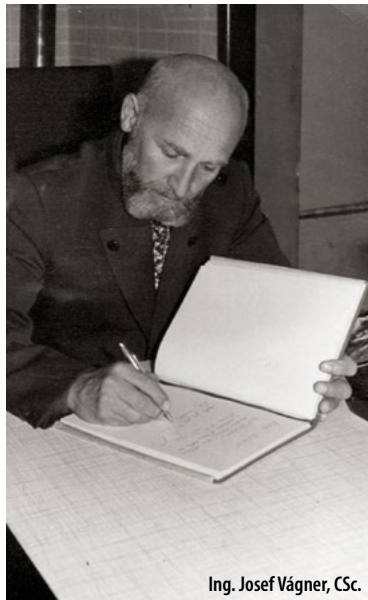
† 31. 1. 1966

český knihkupec a nakladatel, průkopník moderního nakladatelství

Safari v srdci Evropy (95 let)

Přírodovědec Josef Vágner se narodil 26. května 1928 ve Ždírnici, místní části Horní Olešnice na Trutnovsku. Vystudoval průmyslovku chemicko-textilní ve Dvoře Králové a Vyšší lesnickou školu v Trutnově.

Ing. Josef Vágner, CSc.

Dálkově vystudoval Lesnickou fakultu Vysoké školy zemědělské v Praze, postgraduální studia tropického a subtropického lesnictví a obhájil kandidaturu zemědělsko-lesních věd. Pracoval jako náčelník Správy vojenských lesů v Mirošově a učil na lesnickém učilišti ve Svobodě nad Úpou. V roce 1965 přijal pozici ředitele Východočeské zoologické zahrady ve Dvoře Králové. V té době začala uzrávat jeho velká myšlenka na zoo safari africké zvířeny. V následujících 18 letech ze sedmi velkých a dvou malých expedic do Afriky a Asie přivezl do ČR na 2 000 kusů zvířat. Během výprav byl šestnáctkrát zraněn, dvakrát těžce, opakovaně onemocněl malárií. Působil v deseti afrických zemích, v Indii a na Srí Lance. Stál u zrodu

zoo v Košicích, u osídlení levého břehu řeky Tana v Keni i u záchranu indických nosorožců na Brahmputře. V roce 1983 odešel do invalidního důchodu. Mluvil rusky, německy, anglicky, francouzsky a svahilsky. Jeho knihy byly přeloženy do sedmi jazyků, publikoval 46 vědeckých a odborných prací, psal do novin a časopisů, vystupoval v televizi i rozhlasu. Za své dílo získal řadu ocenění. Svět díky Vágnerovi poznal provinční české městečko, ale Vágnera ne. Vágner miloval přírodu, která mu byla inspirací, radostí, ale i zklamáním, stejně jako v životě. S manželkou Zdenkou vychovali tři syny a dvě dcery. Josef Vágner zemřel ve věku 71 let 6. 5. 2000 ve Dvoře Králové.

-lgs-

foto © Wikimedia Commons

Tajemná akce „DI“ (75 let)

„České zbrojovky zachránily stát Izrael, bez těchto zbraní bychom nepřežili.“ Autorem této věty je budoucí předseda izraelské vlády David Ben Gurion. Součástí poválečného vyzbrojování Izraele se stala i akce DI neboli „Důvěrné Izrael“.

Izraelské letectvo Avia S-199 (Messerschmitt Bf 109G), 101. peruť, červen 1948

Pozdější izraelský prezident Ezer Weizman jako pilot 101. tajeset s Avii S-199

Nově vzniklý Stát Izrael potřeboval navzdory oficiálnímu embargu na svoji obranu proti arabským sousedům vojenskou pomoc. Součástí tajné akce se mezi červnem 1947 a říjnem 1949 stalo i poválečné Československo. Nákupy obsahovaly nejen zbraně bývalé německé armády vyrobené ještě za války v „protektorátu“, ale i nově

vyrobené. V podstatě pašerácká akce zahrnovala pečotní zbraně, střelivo, letadla a jako speciální část i vyškolení zhruba dvě stě pilotů, parašutistů a pozemních specialistů. Výcvik pilotů probíhal od července do listopadu 1948 v Českých Budějovicích, Hradci Králové a Prostějově, pozemní personál se školil v Liberci, Chrudimi

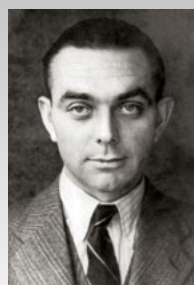
a parašutisté ve Stráži pod Ralskem. Mnozí piloti se stali součástí první stíhací jednotky izraelské armády. Problém ale byl, že vše původně dohodnuté s demokratickou vládou probíhalo už po komunistickém převratu v únoru 1948. Komunisté měli naprosto jiný náhled na sionistický stát a pod tlakem Moskvy postupně z pomoci „vycouvali“. Určitě ale nebyli proti tomu, když za uvedené služby od ideového nepřítele Izraele postupně obdrželi zhruba dvanáct milionů dolarů, což byla asi třetina tehdejších devizových příjmů.

-babok-

foto © Wikimedia Commons

1898
(125 let)
automobil
Präsident
21. 5. 1898
první cestu
z Kopřivnice do
Vídne (328 km)
urazil za 14,5 hod.

1913
(110 let)
Oldřich Pechal
* 12. 5. 1913
† 22. 9. 1942
československý
voják, velitel
výsadku Zinc,
popraven
v Mauthausenu

1933
(90 let)
Eva Klepáčová
* 2. 5. 1933
† 18. 6. 2012
česká herečka,
nezapomenutelná
z pohádky Hrátky
s čertem (Káča)

Historia magistra vitae

28. 5. 1403 (620 let)

Na Karlově univerzitě byly **odsouzeny věroučné články Jana Viklefa**. Šlo o první veřejný projev náboženských a sociálních rozporů a útok německé většiny proti české reformní univerzitní straně. Přesto je v českých knihovnách zachováno více rukopisných opisů jeho děl než v Anglii.

30. 5. 1918 (105 let)

Byla podepsána **Pittsburská dohoda o schválení spojení Čechů a Slováků** v jednom samostatném státě. Slovinci měli zaručenou samosprávu a slovenštinu jako úřední a vyučovací jazyk. Na rozdíl od Clevelandské dohody (1915) nemělo jít o federativní uspořádání, ale o unitární republiku.

30. 5. 1953 (70 let)

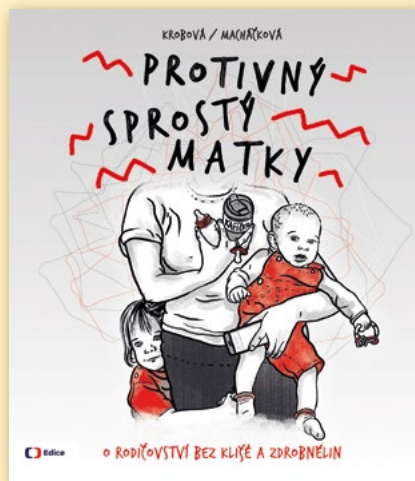
Byl přijat **zákon o měnové reformě**, kterou se komunistická vláda snažila dosáhnout znehodnocení měny, zrušení přidělového systému a zastavení černého trhu. Prakticky šlo o státní bankrot. Průměrně činil celkový přepočtení starých korun na nové 10:1 s platností od 1. června 1953.

31. 5. 1303 (720 let)

Papež Bonifác VIII., současníky označovaný jako „nejsrdnatější hříšník na stolci Petrově“, **příkl svatoštěpánskou korunu** Karlu I. Robertovi a zprostil všechny poddané Václava III. přísah věrnosti. Současně vyzval Albrechta I. Habsburského, aby vojensky zabezpečil jeho rozhodnutí.

31. 5. 1993 (30 let)

Papežem Janem Pavlem II. byla **založena římskokatolická diecéze plzeňská** (Dioecesis Pilznensis). Prvním diecézním biskupem byl František Radkovský, úřad vedl 23 let. Hlavním kostelem diecéze je katedrála svatého Bartoloměje v Plzni na náměstí Republiky, kde je i sídlo biskupství.

Kateřina Krobová, Lucie Macháčková
Protivný sprostý matky

O rodičovství bez klíše a zdobnělin

I matky mohou být někdy protivné a sprosté. Nejisté. Nebo smutné. V knize, která navazuje na stejnojmenný úspěšný pořad České televize s moderátorkou Terezou Dočkalovou, se nedočtete, jak vychovat geniální dítě a ještě u toho mít dokonale uklizený dům, skvělou postavu a hvězdnou kariéru. Přináší ale silné, autentické příběhy o všedních i nevšedních stránkách rodičovství, které vám možná pomůžou prožívat ten svůj příběh o něco lehčeji. Vždyť mateřství je někdy jako cesta divokým pralesem! Série hloubkových rozhovorů otevírá témata vážná, odlehčená i kontroverzní, k nimž se následně vyjadřují také oslovení odborníci. Zkušenosti s porodem a porodnicemi, jaké je být adoptivním rodičem, co dělat, když se nám rozpadne vztah, když se těhotenství pokazí, co jsou poporodní deprese, jak vypadá táta na mateřské nebo punk máma... Seznamte se s příběhy a postřehy spisovatelky Natálie Kocábové, herečky Anny Císařovské, koreanistky Niny Špitálníkové, stand-up komičky Adély Elbel, punkové písničkářky Nikoly Muchy, básníka Jonáše Zbořila a dalších (nejen) slavných matek a otců.

? Z jaké obce pochází autorka knihy Lucie Macháčková?

- a) Čejetice
- b) Čejč
- c) Čejkovice

Své odpovědi nám posílejte do 15. května z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží od Edice ČT knižní dárek.

Knihy z Edice ČT zakoupíte v běžné obchodní síti nebo v internetovém knihkupectví České televize eshop.ceskatelevize.cz. Novinky můžete sledovat i na www.facebook.com/ediceCT.

Petr David, Vladimír Soukup
Beskydy – známé i neznámé

Na svých výpravách do Beskyd byste neměli minout skanzen v Rožnově pod Radhoštěm, rázovité Pustevny se stavbami Dušana Jurkoviče či bájný Radhošť se sochou boha Radegasta. Autoři se vydali také na Lysou horu a z beskydských vrcholů pohlédli daleko do kraje – možná i vy objevíte nějaký ten svůj kout, kam se budete pravidelně a rádi vracet.

cena: 319 Kč
www.luxor.cz

Věra Mátlová Jiří Mátl, Zdeněk Šmída
Šumavské osmdesátky a devadesátky

Obrazová publikace s unikátními fotografiemi mapuje území kolem šumavské hranice na pomezí osmdesátých a devadesátých let 20. století. První díl přináší snímky ze severozápadní části Šumavy od Královského hvozdu přes Železnorudsko, Prášísko, okolo Srní až po prostor bývalého vojenského újezdu Dobrá Voda. Součástí publikace jsou mapy z let 1982 a 1991.

cena: 399 Kč
www.starymost.cz

Kateřina Tučková
Co skrývá les

Kateřina Tučková, oceňovaná spisovatelka, dramatička a historička, se jako maminka nyní obrací také na ty nejmenší čtenáře. Její první leporelo děti zavede do lesního království, ve kterém prožijí spolu s babičkou a dědečkem den plný objevování: květiny, lesní plody, houby i různé druhy zvířátek. Výrazné zpěvavé verše vybízí ke společnému recitování. Doplní je ilustrace Laury Héderváři.

cena: 228 Kč
www.meander.cz

Rostá Gregor
Šťastná to země

Koloputování kolem Československa a jiné příběhy

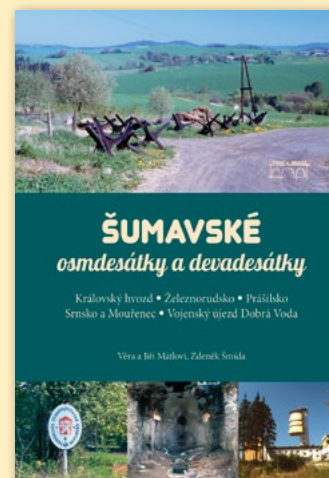
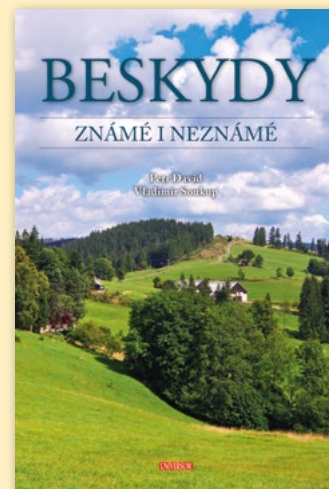
Kniha věnovaná cestám na kole zemí ležící v samém srdci Evropy, jejíž název by dnes čtenář marně hledal v mapách. Ta kouzelná země se kdysi jmenovala Československo. Autor přibližuje i své dřívější cesty do zahraničí i u nás. Podkarpatská Rus, Rumunsko, Albánie, ale i výjezdy na Sněžku, Ještěd nebo Děčínský Sněžník.

cena: 223 Kč
www.cykloknihy.cz

? Ve kterém roce podnikl Rostá Gregor cestu kolem československých hranic?

- a) 2015
- b) 2014
- c) 2013

Odpovědi posílejte do 15. května z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Tři autoři správných odpovědí obdrží knihu Šťastná to země. Ceny se vyzvedávají na adrese redakce: Kubelíkova 30, Praha 3.

Král dvojího lidu (565 let)

První český král z panského stavu byl zároveň posledním českým králem. Jiří z Poděbrad, správně Jiřík z Kunštátu a Poděbrad, se narodil 23. dubna 1420 na hradě Bouzov či Litice. Zcela jistě ale ne v Poděbradech.

Portrét krále Jiřího z Poděbrad, zámek Častolovice

První třetina 15. století byla stížena husitskými válkami katolíků s kališníky, dokud husité sami sebe neporazili roku 1434 u Lipan. Tři roky nato umírá kališníky nenáviděný český král Zikmund Lucemburský a na trůn usedá jeho stejně nenáviděný zeť Albrecht Habsburský. Ten umírá roku 1439. Český trůn zeje prázdnotou po dlouhých 14 let. Roku 1457 usedá na trůn v husitských Čechách Albrechtův katolicky formovaný syn Ladislav Pohrobek. Zemi v té době ale vládly pevné sněmy

Ladislav Pohrobek umírající děkuje Jiřímu z Poděbrad, J. Skramlík, asi 1905

(landfrýdy) a vůdčí osobností byl představitel východočeských landfrýdů Jiří z Poděbrad, který vládl v Čechách dávno před svou volbou českým králem. Bylo cítit, že Ladislav a Jiří jsou dva kohouti na jednom smetišti, jen to třesknout. A ono to třesкло, 23. listopadu 1457 v Praze, po návratu Ladislava, kde se měla konat jeho svatba s dcerou francouzského krále. Ladislav náhle umírá. Vína padá na Jiřího. Pět set let trval spor o určení královraha, než v roce 1985 Emanuel Vlček prokázal, že Ladislav zemřel na leukémii.

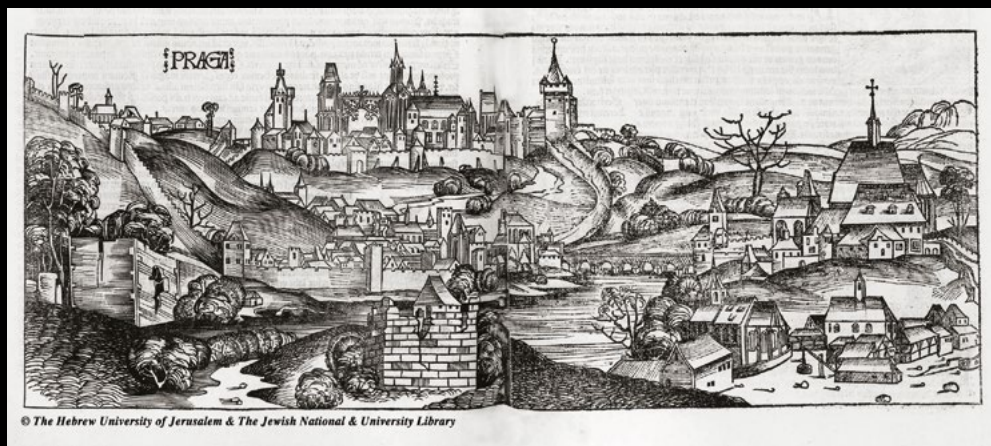
Na český královský trůn si dělalo nárok několik zájemců podle principu „dědičné“ posloupnosti. Dolnolužické stavy podporovaly Friedricha Braniborského. Polský král Kazimír Jagellonský si činil nárok díky manželce, která byla mladší sestrou

Ladislava. Trůn chtěl i vévoda Albrecht Rakouský nebo císař Friedrich III., ale také Vilém Saský, manžel další sestry Ladislava Pohrobka. Viléma podporovala skupina šlechty ze západních a severozápadních Čech vedená Matoušem Šlikem. Na jihu měli silnou pozici přívrženci habsburské vlády vedení Janem z Rožmberka. Mezi kandidáty se objevil i Albrecht Braniborský a do Prahy přijelo francouzské poselstvo, které jménem krále

Volba Jiřího z Poděbrad českým králem, Václav Brožík, 1897

i jeho žena Johana z Rožmitálu (1450–1471), složit tajnou přísahu před biskupy Augustinem z Rábu a Vincencem z Vácova. Obsahem slibu byly záru-

© The Hebrew University of Jerusalem & The Jewish National & University Library

Praha, Schedelova kronika, 1493

Zvolení Jiřího z Poděbrad českým králem, Josef Mathauser, asi 1905

Karla VII. prosazovalo kandidaturu jeho syna Karla. Sněm k volbě krále byl zahájen 27. 2. 1458 na Staroměstské radnici v Praze. Při volbě sehrálo velkou roli Poděbradovo kališnictví i český původ. A tak byl českým králem 2. 3. 1458 zvolen Jiří z Poděbrad. Jeho první kroky vedly do kostela Panny Marie před Týnem, kde proběhlo slavnostní Te Deum. „Mnozí lidé plakali jsú pro velikú radost; a z toho se radovali, že milý Buoh vysvobodil je z toho, že jsú již vyšli z moci německých kráľuov, neb jsú myslili zle učiniti lidu českému, a zvláště těm, kteří se přidrží pravd Božiech a jeho svatého čtenie. A takž tu v kostele s velikú radostí a s veselím zpievali Te Deum laudamus.“

Před korunovačním obřadem, aby se Jiří mohl stát králem, musel 5. května 1458, a stejně tak

ky katolíkům zachovat poslušnoství papežskému stolci, k jednotě víry a vymýcení bludů. Ukládal mu pronásledovat kacíře (husity) a bojovat za obnovení víry. Jiří se měl stát „plamenným mečem“ v papežských rukách, který vybijí kališníky v Čechách. Jiří však měl jiné plány.

Korunovační obřad se konal v katedrále sv. Víta po Velikonocích 7. května 1458. Vedl ho biskup Augustin z Rábu, jemuž přísluhovali

biskup Vincenc z Vácova a olomoucký biskup Tas z Boskovic. Následující den, tedy 8. května 1458, byla českou královnou korunována i Johana, manželka Jiřího. Během veřejné přísahy Jiří slíbil, že bude zachovávat všechny svobody zemské včetně kompaktní.

Papež pozdější počínání Jiřího nesl nelibě, proto ho několikrát uvrhl do klatby, dokonce ho vyobcoval z církve, ale král se nikdy nesnížil k tomu, aby se obrátil proti vlastnímu lidu. Byl králem s velkými vizemi, ale smířit na dvě poloviny rozervané Čechy nedokázal. Zemřel 22. 3. 1471 v Praze na Starém Městě v Králově dvoře a pohřben byl v Chrámě sv. Víta. Jeho země zůstala rozdělena, což v jistém slova smyslu trvá dodnes.

Luděk Sládek

Historické město roku 2022

Soutěž pořádá Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska a ministerstva kultury a pro místní rozvoj. Odměňují nejlépe využitou dotaci z programu MK regenerace městských památkových rezervací a zón.

Krajští vítězové, představitelé jednotlivých měst

Program opravy zahrnuje finanční prostředky státní, obecní i od vlastníka. Titul Historické město roku se každoročně vyhlašuje u příležitosti Mezinárodního dne památek a sídel, který připadá na 18. dubna.

Přihlášeno bylo 40 měst a **krajskými vítězi** za rok 2022 jsou města: **České Budějovice, Horažďovice, Cheb, Jablonec nad Nisou, Jemnice, Jičín, Kolín, Lomnice, Praha 1, Příbor, Šternberk, Valašské Meziříčí, Vysoké Mýto a Žatec.**

Historickým městem roku 2022 se stalo město z Pardubického kraje – **Vysoké Mýto.**

Ocenění spojené s odměnou milion korun na další péči o památku převzal v kostele Pražská křižovatka starosta města František Jiraský.

Redakce všem krajským vítězům srdečně blahopřeje.

-red-

Jičín jako na dlani

a rozšířen o další křídla a přilehlé budovy. Zámecké interiéry byste tu dnes hledali marně, můžete však navštívit instituce, které v budově sídlí - **Regionální muzeum a galerii či Rumcajsův svět Radka Pilaře.** Naleznete tu též **Městské informační centrum**, kde dostanete mnoho zajímavých tipů, kam se v Jičíně a jeho okolí vydat. V těsném sousedství zámku je **zámecký park**, který je ideálním místem k odpočinku v samém centru města.

Nedaleko opačné strany náměstí stojí **kostel sv. Ignáce z Loyoly**, původní městský farní kostel, vedle kterého byla vystavěna **Jezuitská kolej.**

Valdštejnovo náměstí, pohled na zámek a Valdickou bránu

Jičín, město památek i zážitků

Malebné, historické, moderní a dynamické - všechny tyto přívlastky vystihují rozlohou i počtem 17 tisíc obyvatel město Jičín. Díky poloze v půvabné krajině Jičínské pahorkatiny je také často nazýváno branou do Českého ráje a malí návštěvníci jej mají spojeno s pohádkovou postavou loupežníka Rumcajse.

A jaké památky byste při návštěvě Jičína neměli minout?

Valdštejnovo náměstí je centrem jičínské městské památkové rezervace. Obdélníkové náměstí je po celém obvodu lemováno domy s podloubím, náměstí vévodí renesanční Valdická brána, zámek a **barokní kostel sv. Jakuba Většího.**

Valdická brána, původně součást rozsáhlého městského opevnění, je bezesporu hlavní dominantou Jičína. Renesanční věž, která se tyčí do výšky 52 metrů, vítá návštěvníky přijíždějící do města ze všech světových stran.

Klasicistně upravený **objekt Valdštejnského zámku** zabírá velkou část jižní strany náměstí. Původně renesanční křídlo zámku bylo postaveno

Valdštejnská lodžie

ještě v době, kdy Jičín patřil rodu Smiřických. V roce 1620 objekt těžce poškodil výbuch střelného prachu. Za doby Albrechta z Valdštejna byl opraven

Při návštěvě Jičína nemůžeme také opomenout **Valdštejnskou lodžii**, která je s městem spojená ojedinělou historickou **čtyřřadou lipovou alejí.**

K vidění je toho v Jičíně ještě mnohem více, přijďte se přesvědčit.

Jičín získal Cenu za nejlepší přípravu a realizaci programu regenerace MPR a MPZ za rok 2016. Letos se stal vítězem krajského kola v Královohradeckém kraji.

Více na www.jicin.org

Pohled na historické jádro města

Pražská věž

Vysoké Mýto Historickým městem roku

„Jsme si vědomi historické hodnoty našich památek a jejich ochrana a obnova patří mezi naše priority. Považujeme současně za důležité, aby památky žily. Domnívám se, že se nám ve Vysokém Mýtě daří naplňovat historické centrum životem, ať už se jedná o akce města, naší kulturní organizace, nebo různých spolků či soukromých subjektů. Všem, kteří se na tom podílejí, děkuji,“ řekl starosta František Jiraský.

Havlíčkovy sady

Historické centrum Vysokého Mýta zažívá v posledním desetiletí renesanci památek a veřejného prostoru. Významně k tomu přispívají i státní a krajské dotace. Dlouholetá systematická památková péče města Vysokého Mýta vyvrcholila v roce 2022 naprosto unikátní obnovou hlavního vstupního prostoru do městské památkové zóny, který

zahrnuje Pražskou bránu a sousedící Havlíčkovy sady se Šemberovým divadlem. Komplexní obnovou velké věže Pražské brány se zároveň dovršila zásadní regenerace tří vysokomýtských bran, které jsou součástí zbytků středověkého městského opevnění a patří mezi největší historické skvosty a symboly Vysokého Mýta.

S pomocí prostředků z Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón Vysoké Mýto obnovuje nejen svoje památky, ale každoročně přispívá také na památky jiných vlastníků, na obnovu měšťanských domů a církevních památek. Například významně finančně podpořilo restaurování unikátního oltářního obrazu Nanebevzetí Panny Marie od Petra Brandla

Šemberovo divadlo

v kostele sv. Vavřince. V péči restaurátorů byl v letech 2019–2020. V minulosti podporovalo postupnou obnovu vitrážových oken v kostele sv. Vavřince a v posledních dvou letech restaurování hlavního oltáře a freskové výzdoby v presbytři. Významně podporuje rovněž obnovu měšťanských domů.

Jungmannovy sady

Městská památková zóna Vysoké Mýto

Město Vysoké Mýto ležící ve východních Čechách na pomezí Čech a Moravy bylo založeno jako královské kolem roku 1260 českým králem Přemyslem Otakarem II. Historické jádro Vysokého Mýta je od roku 1990 chráněno jako městská památková zóna.

Městská památková zóna tvoří harmonický celek s přirozeným vývojem od 13. století po současnost. Je cenným dokladem středověkého urbanismu města s centrálním čtverhranným náměstím a pravoúhlo sítí ulic, se zbytky hradebního systému a vnitřní staré zástavby. Po jeho obvodu se dochovaly výrazné pozůstatky městského opevnění – především věže Pražské, Litomyšlské a Choceňské brány. Historické jádro je lemováno pásem parků vzniklých v místech bývalého městského opevnění.

www.vysoke-myto.cz

Královské město Kolín –

kolín

středočeský vítěz soutěže
Historické město roku 2022

Město Kolín se opět stalo krajským vítězem soutěže o titul Historické město roku 2022. Přijďte si do Kolína prohlédnout památky, které se podařilo v minulých letech opravit a zpřístupnit návštěvníkům.

Pohled na Bartolomějské náměstí a Karlovo náměstí v Kolíně, které tvoří jádro městské památkové rezervace

Historické jádro Kolína je od roku 1989 vyhlášeno městskou památkovou rezervací. Nezapomenutelnou atmosféru města vytvářejí gotické měšťanské domy upravené ve vrcholně barokním slohu, jež lemují Karlovo náměstí, dále renesanční radnice, restaurovaný mariánský sloup i kolínský židovský klenot, **Jeruzalém na Labi**, který představuje ojedinělý soubor židovských památek města.

Největším pokladem je areál **Bartolomějského náměstí s chrámem sv. Bartoloměje**, který se po rozsáhlé rekonstrukci postupně zaplňuje restaurovaným mobiliářem. Zpět je např. Křížová cesta od Františka Bílka, oltáře v kaplích, sochy a další vybavení chrámu. Kompletní rekonstrukce se dočkají také varhany, čímž vznikne v Čechách jedinečný nástroj francouzského typu. Podpořit tuto unikátní realizaci lze adopcí jednotlivých píšťal ve sbírce Darujte tón, každý tak má možnost zapsat se do historie kolínského chrámu (www.farnostkolin.cz/darujte-ton/).

Pro všechny, kdo by rádi navštívili a poznali všechny kolínské památky v klidu a za zvýhodněnou cenu, je připravena **společná vstupenka do devíti kolínských objektů**. Do vstupenky jsou zapojeny všechny objekty Bartolomějského náměstí i Regionálního muzea v Kolíně, synagoga a rozhledny Vodárna i věž Prácheň, která bude opět otevřena v letní sezoně.

Množství realizovaných akcí obnovy kulturních památek v posledních letech ukazuje, že město Kolín nastavilo dynamický směr ochrany kulturního dědictví, ve kterém hrdě pokračuje

www.kolinzije.cz

Šternberk – město v pohybu

Již v roce 2008 byl Šternberk vyhlášen celostátním vítězem v této soutěži jako dosud jediné město Olomouckého kraje.

Pohled na historické centrum města

Dominanty města sice tvoří majestátní a starobylí svědkové dávných časů, ale Šternberk není v žádném případě statický. Právě naopak – jeho druhým jménem je pohyb. Pohyb hodinových ručiček, pohyb rychlých kol na trati Ecce Homo, běh i cyklistika. A nyní nově i plavání a relaxace v aquacentru. To vše je Šternberk, historické město s pestrou nabídkou aktivního trávení volného času.

Historické sídlo pánů ze Šternberka s honosným středověkým hradem a monumentálním klášteřem je ale především městem mnoha příběhů. Ty vám stylově převypráví každé z devíti speciálních

Šternberk se stal letošním vítězem v soutěži O cenu za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón v Olomouckém kraji, a to díky zdařilé obnově objektu bývalého augustiniánského kláštera, dlouhodobé péči o památkovou zónu, uvolňování značných finančních prostředků na dotační program, kterým město Šternberk pomáhá soukromým vlastníkům nemovitostí s obnovou domů v historickém centru, za příkladnou péči o památky místního významu, spolupráci s církvemi, státním hradem Šternberk a za bohatý společenský život a pěstování tradic.

zařízení umístěných v památkové zóně a obdařených klikou, kterou stačí zatočit, a tím spustit hrací mechanismus, který představí zajímavosti o historii, památkách nebo slavných osobnostech Šternberka, a to ve třech jazycích.

Nejvíce proslul Šternberk díky středověkému hradu s dochovanou válcovitou věží a zbytky opevnění, který již v polovině 13. století založil Zdeslav z Chlumce a ze Šternberka. Velkoryse a bohatě zdobené interiéry dodnes slouží k pořádání společenských a kulturních akcí. Na jeho přestavbě se podílel Albert II., důvěrný přítel a rádce Karla IV., který založil ve Šternberku další významnou stavbu – augustiniánský klášter.

Ale Šternberk zdaleka není jen historickým skanzenem. Stejně jako majestátní baroko jej v celé Evropě

Bývalý augustiniánský klášter

Kostel Zvěstování Panny Marie

pě proslavilo pořádání populárních závodů sportovních automobilů do vrchu na trati Ecce Homo. Pokud chcete zažít atmosféru závodů doslova na vlastní kůži, navštivte zážitkovou expozici Ecce Homo Park a vyzkoušejte si reálnou jízdu na polohovacím simulátoru.

Ještě jedna věc se lidem vybaví, když se řekne Šternberk. Je to čas a jeho měření, jemuž je zasvěceno muzeum připomínající zdejší dlouhou hodinářskou výrobu. Expozice času představuje čas ve všech jeho podobách. Ve třech patrech najdou návštěvníci vedle zajímavých a mnohdy naprosto unikátních exponátů také řadu zábavních interaktivních prvků, které jim hravou formou přiblíží historii času od velkého třesku až k atomovým hodinám.

Aby si návštěvníci mohli všechny památky prohlédnout co nejpohodlněji, připravilo pro ně město vše potřebné – v informačním centru na Horním náměstí i v klášteře je k dispozici úschovna kol a zavazadel.

Pro ty, co přijedou autem, je připraveno v blízkosti centra vedle sportovní haly Ecce Homo bezplatné parkoviště se 130 místy pro osobní auta i autobusy.

Více na
www.sternberk.eu
Informační centrum Šternberk
www.poznej-sternbersko.cz

Kumpánova zahrada ve Slaném je Pámátkou roku 2022

Když loni v létě skončila první etapa obnovy historického parku, který místní znají jako Benar, završila se další kapitola podivuhodného příběhu této zahrady, který jako by zrcadlil dějiny 20. století.

Zahrada vznikla v roce 1939 a byla koncipována jako luxusní odpočinkový prostor pro rodinu továrníka Příbyla, který vlastnil nedalekou přádelnu bavlny. Po znárodnění v roce 1945 místo chřadlo, neudržovalo se. V 70. letech přibyl do parku oblíbený minigolf, ale velká část původní architektury ustoupila do pozadí nebo se úplně setřela. Po roce 1990 byla továrna vrácena potomkům původních majitelů. Zahrada se veřejnosti uzavřela a neudržovaná zeleň prakticky pohltila vše, co zde zbylo. V roce 2002 získal celý areál přádelny nový maji-

tel, avšak právě část zahrady byla pro jeho developerské záměry nepoužitelná. Neopakovatelná nabídka darovat pozemky městu Slaný byla přijata a úspěšně završena v roce 2019. Město se následně obrátilo na Ateliér Krejčířkovi, který díky svým obsáhlým znalostem prvorepublikové architektury odhalil ve zdevastovaném parku podobnost se skicami významného zahradního architekta Josefa

Kumpána. Autorství se posléze potvrdilo porovnáním dobových fotografií a město se pustilo do nelehké záchrany tohoto klenotu. A výsledek stojí za to. Nová podoba parku důstojně navazuje na práci Josefa Kumpána, autora mnoha meziválečných realizací, např. i zahrady Na Valech či petřínského Růžového sadu. Kumpánova zahrada se stala jedinečným odpočinkovým místem se spoustou

laviček, jezírkem, akvaduktem, vodními prvky, mlatovými cestami, vzrostlými i nově vysázenými stromy a květinovými záhony.

A úspěch celého konceptu i následné realizace potvrdilo i ocenění ze strany odborné veřejnosti. Na konci března 2023 převzal na Žofině starosta města Martin Hrabánek pro Kumpánovu zahradu hned dvě ocenění. Nejprve to byla cena vítěze Středočeského kraje za nejlepší projekt a realizaci obnovy movitých i nemovitých věcí, které mají významnou památkovou, architektonickou nebo urbanistickou hodnotu a jsou nositeli specifického charakteru prostředí, a posléze i prvenství v soutěži Památka roku 2022 v kategorii „velká obnova“, které udělilo Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska.

Kumpánovu zahradu najdete v ulici K. H. Bořovského a v sezoně (duben–září) je otevřena od 8 do 19 hodin, mimo sezonu pouze do 17 hodin. Malé občerstvení, kávu či limonádu, nebo třeba deskové hry zde nabízí Café poeta, jež se stará o kulturní program v zahradě.

Jak získat cenné absolventské turistické vizitky

Pro všechny, kdo si nestihli zahrát o některou z kolekce našich absolventských turistických vizitek s Bořkem, klukem ze znaku královského města Slaný, přinášíme jedinečnou příležitost získat je do své sbírky či svou neúplnou kolekci zkompletovat.

Vyfoťte se v Kumpánově zahradě ve Slaném

u sochy Dámy po koupeli, fotku nám přineste do Infocentra Pod Velvarskou branou.

Získáte některou z vizitek zdarma: Bořek na cestách | Byl jsem tu, Bořek! | Tajemství hanebné zrady aneb Bořek na stopě podlého ničemy |

+ Těšit se můžete i na malý bonus! Nabídka platí do vyčerpání zásob.

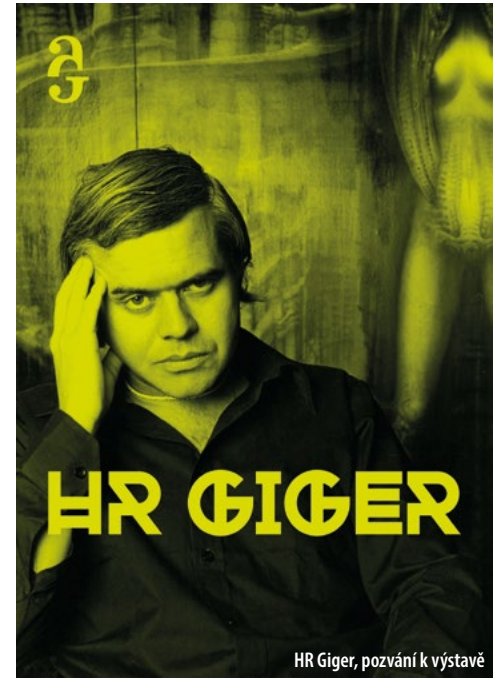
www.kumpanovazahrada.cz
www.infoslany.cz

o jeho doposud největší výstavu realizovanou ve střední Evropě.

Kurátorem výstavního projektu je historik **Adam Hnojil** a architektem výstavy je **Adam Hochmuth**.

K výstavě vzniká katalog v grafické úpravě **Jany Vahalíkové**, která je také autorkou vizuálu výstavy.

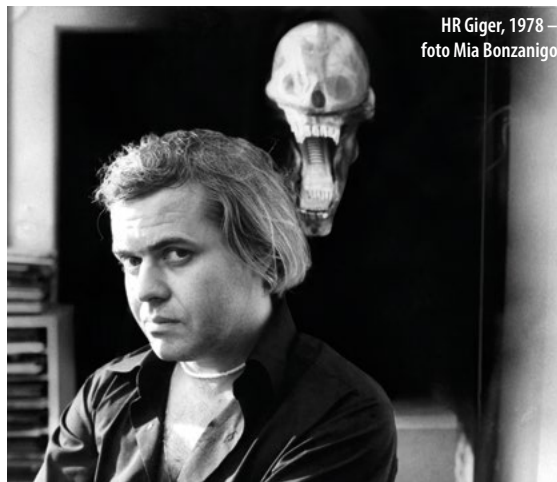

HR Giger, pozvání k výstavě

HR Giger – Metamorphoses

Alšova jihočeská galerie představí tvorbu světově proslulého švýcarského umělce HR Gigera. Výstava nazvaná Metamorphoses bude dosud největší výstavou realizovanou ve střední Evropě.

Alšova jihočeská galerie, ve spolupráci s **Museem HR Giger** ve švýcarském Gruyères, **Carmen Maria Giger** a sběratelem **Marco Witzigem**, připravuje v Zámecké jízdárně v Hluboké nad Vltavou výstavu švýcarského umělce **HR Gigera**, malíře, sochaře a návrháře, známého především jako stvořitele uměleckého směru s názvem biomechanický surrealismus a filmového monstra **Vetřelec**. Giger bývá označován za největšího vizionáře mezi umělci 20. století. Stylově vyšel ze surrealismu, jehož formu naplnil postkatastrofickou skepsí i existencialismem, který přinesly obě světové války.

HR Giger, 1978 – foto Mia Bonzanigo

HR Giger, 1978 – foto Mia Bonzanigo

Název výstavy **Metamorphoses (Proměny)** reflektuje nejen vlastní umělcovu různorodou tvorbu, ale také jeho kresby, které jako ctitel Franze Kafky vytvořil na základě slavné povídky Proměna. HR Giger byl jinak velkým ctitelem českoněmecké literární scény a byl kromě Kafky fascinován magickým světem Gustava Meyrinka.

Nejvýrazněji byl nicméně s českým prostředím konfrontován prostřednictvím světově proslulého psychiatra a spisovatele Stanislava Grofa, který ve své knize *Vizionářský svět HR Gigera* popisuje pozitivní poselství o univerzální spiritualitě. V této knize Stanislav Grof ukazuje, jak umělci-vizionáři

ztvářejí ve svém umění současné porodní trauma světové duše a také jak umělec skrze umění vytváří nový kontext pro nahlížení a docenění vizionářského umění a v jeho schopnosti nás probouzet.

Výstava *Metamorphoses* představí Gigerovu tvorbu v co nejširším kontextu. Vystaveny budou četné kresby, airbrushové obrazy a plastiky. Nebude chybět i výběr jeho ikonických realizací *Necronomicon*, které uchvátily amerického režiséra Ridleyho Scotta, pro něhož Giger navrhl ikonického *Vetřelce* – v roce 1980 za něj dostal Oscara za nejlepší vizuální efekty.

Nepochybně se bude jednat o velkorysou přehlídku tohoto jedinečného umělce na více než devíti stech metrech čtverečních a bude se jednat

Hlavním partnerem výstavy je Skupina ČEZ. Výstava bude pro návštěvníky přístupná **od 11. 6. do 19. 11. 2023, denně, červen–říjen 9.00–18.00 hod., listopad 9.00–16.00 hod.**

**alšova
jihočeská
galerie**

Alšova jihočeská galerie
Zámecká jízdárna, Hluboká nad Vltavou 144
373 41 Hluboká nad Vltavou
www.ajg.cz

Tady jsme rozhodovali o nás (105 let)

Během ruské občanské války došlo 14. května 1918 v Čeljabinsku ke střetu československých legionářů s leninskými bolševiky. K incidentu došlo během železničního přesunu legií z Ruska do Vladivostoku.

Čeljabinské nádraží zadržovalo vlaky 3. a 6. čs. střeleckého pluku. Osudného dopoledne nádražím projížděl na západ vlak maďarských, německých a rumunských zajatců a zastavil. Českoslováci ve snaze pomoci zajatcům jim dali jídlo a tabák.

Nádraží v Čeljabinsku (foto pořízeno legionáři, 1918)

A protože každý dobrý skutek má být po zásluze potrestán, jakmile se zajatecký vlak rozjel, kdosi hodil kus železa mezi legionáře a těžce zranil střelce Ducháčka z 6. střeleckého pluku „Hanáckého“. Rozzurení kamarádi zraněného legionáře vlak dostihli na druhém Čeljabinském nádraží a **údajného** pachatele na místě utloukli k smrti. Čeljabinský sovět během vyšetřování incidentu zatkl deset legionářů, kteří čin

foto © Wikimedia Commons

Část členů Národní rady v Rusku, Čeljabinsk nádraží, květen 1918

spáchali. Legionáři ale své kamarády osvobodili, obsadili město a zmocnili se 3000 pušek. Během léta a podzimu 1918 asi 45 000 příslušníků Československého armádního sboru (většinu tvořili Češi) obsadilo území kolem transsibiřské magistrály – ruské střední Povolží, jih Sibiře, sever Kazachstánu a severovýchod Číny o celkové rozloze 1 500 000 km² (ČR má 78 866 km²). Tyto akce pomohly nejenom mocností Dohody, ale především daly Masarykovi, Benešovi a Štefáníkovi potřebnou moc pro tlak na vznik samostatného československého státu.

-lgs-

Církevní památky Vimperka

Šest set let stará socha tzv. krásné madony či bohatě zdobené ostatky sv. Inocence přivezené z Říma. Řeč není o připravované výstavě ve významné galerii, ale o církevních památkách pošumavského Vimperka.

Krásnou tvář, elegantní postoj, bohatě našroubovanou látku či esovitě prohnuté tělo lze obdivovat na madoně z Vimperka. Originál gotické sochy je vystavený v kostele Navštívení Panny Marie na náměstí, zde je však oděna do kovového pozlaceného roucha z 19. století. Bez oděvu, ve své gotické podobě, lze ale spatřit její kopii, která je vystavena v Muzeu Vimperka. Tam lze nalézt i druhou významnou památku – relikviář s ostatky sv. Inocence, patrona města a ochránce před živelními pohromami. Jeho ostatky byly z Říma do Vimperka převezeny v polovině 18. století.

Další církevní památkou, pamatující nejspíše vznik hradu, je kostel sv. Bartoloměje na starém hřbitově (dnes urnovém háji). Před vstupní branou do hřbitova vítá návštěvníky socha sv. Anny Samotřetí, datovaná do poloviny 16. století. Představuje matku Panny Marie, Pannu Marii a Ježíše Krista.

Interiér kostela s madonou

Relikviář sv. Inocence

Pokud bychom měli naše putování po církevních památkách Vimperka někde zakončit, bylo by to na křížové cestě nad vimperskou nemocnicí. O její založení se zasloužil slavný vimperský knihtiskař Johann Steinbrener v 70. letech 19. století. V roce 2001 byla opravena a všech 14 zastavení je pravidelně udržováno.

www.vimperk.cz

Muzeum středního Pootaví
Strakonice
mmmm

NOVÉ EXPOZICE:

Dudy a dudácké tradice

Česká zbrojovka

Řád maltézských rytířů

Textilní výroba ve Strakonících

Loutky a loutkové divadlo

Otevírací doba:

BŘEZEN - PROSINEC

út - ne 9:00 - 17:00

www.muzeum-st.cz

e-mail: informace@muzeum-st.cz

tel.: 380 422 608

Navštivte Škoda Muzeum a výrobní závody Škoda Auto v Mladé Boleslavi a seznamte se s fascinující historií společnosti Škoda Auto sahající až do roku 1895.

Individuální prohlídka je možná kdykoliv v rámci otevírací doby. Prohlídku s průvodcem a exkurzi do výrobních provozů Škoda Auto si rezervujte předem na muzeum.skoda-auto.cz/prohlidky
Otevřeno je denně od 9.00 do 17.00.

Prohlídku muzea je možné spojit s návštěvou **Rodného domu Ferdinanda Porscheho** ve Vratislavicích nad Nisou v rámci kombinovaného vstupného.

Škoda Muzeum

tř. Václava Klementa 294, Mladá Boleslav
tel. +420 326 832 038, muzeum@skoda-auto.cz
muzeum.skoda-auto.cz

  @skodamuzeum

SKODA Muzeum

Táborská muzejní noc

V pátek 26. května vás srdečně zveme na další ročník Táborské muzejní noci. Od 19 do 23 hodin můžete zavítat do táborských městských galerií, všech objektů Husitského muzea v Táboře, Muzea čokolády a marcipánu, Muzea lega a Muzea pivovarnictví, a to zdarma nebo za zvýhodněné či dobrovolné vstupné.

Muzejní noc však odstartuje už v 17 hodin komentovanou prohlídkou exteriérové výstavy Tváře jižních Čech za účasti autora Pavla Piekara. Zhlédnout budete moci 16 grafik významných osobností našeho kraje. V Galerii U Radnice se můžete těšit na vernisáž výstavy české ilustrátorky Renáty Fučíkové, která sama o sobě říká, že je nadšenou popularizátorkou historie. Galerie 140 nabídne výstavu Dřevěná hračka, která je průřezem lidové i tovární výroby od dob první republiky až do druhé poloviny 20. století, součástí bude i dětská dílnička. Husitské muzeum v Táboře zve na výstavu o Františku Křižíkovi, slavném českém vynálezci a elektrotechnikovi, jenž se zasloužil o vybudování elektrické železnice z Tábora do Bechyně, která letos oslaví 120 let od svého vzniku. Otevřena bude

i Bechyňská brána, věž Kotnov, Galerie Ambit i rajský dvůr. Muzeum LEGA kromě několika exkluzivních exponátů nabídne unikátní výstavu z řady ART ikonických portrétů Marilyn Monroe, Elvise Presleyho nebo členů kapely The Beatles od Andyho Warhola. V Muzeu čokolády a marcipánu budou probíhat komentované prohlídky. Expozice Muzea

táborská muzejní noc

pivovarnictví přiblíží historické i moderní pivovarnictví a seznámí návštěvníky s tradicí vaření piva ve městě Tábor. Návštěvníci zde najdou historické pivní sklenice, etikety, cedule a další zajímavé exponáty.

Celý program Táborské muzejní noci a další turistické informace na www.visittabor.eu

Zoo Na Hrádečku

průvodce pro holky a kluky **Putování Českou Kanadou** a sbírejte razítka na vybraných místech vhodných pro děti. Navštívit v okolí můžete například Zoo Na Hrádečku, kukuřičné bludiště, letecké či provaznické muzeum a další zábavná místa pro děti.

Zážitky pro malé i velké: rodinná zábava v Jindřichově Hradci

Ahoj, dobrodruhé. Připravte se na výlet nebo dovolenou plnou dobrodružství. V Jindřichově Hradci a České Kanadě zažijte nezapomenutelné chvíle plné radosti a zábavy.

Víte, že u nás v Jindřichově Hradci máme krásný **plavecký bazén** se sportovní částí, ale také s tobogánem, divokou řekou a wellness relaxační zónou? V letních měsících je rozšířen o rozlehlý **venkovní aquapark** se spoustou vodních atrakcí, kde se můžete patřičně vydovádět a v horkých měsících zchladit a pokochat se výhledem na rybník Vajgar a za ním na historickou část města Jindřichův Hradec.

Nezapomeňte ani na **Hvězdárnu a planetárium F. Nušla** a zúčastněte se báječného promítání pořadu pro děti s názvem 3-2-1 Start! o křečkovci Elonovi, který je vědec a žije na skládce. Jedná se o dobrodružný animovaný film o odvaze a vynalézavosti, jež potřebujete, abyste se dostali do vesmíru a potom zase zpět. Starší děti a dospělí si zase mohou vychutnat, jak se kopule planetária změní

v panoramatické okno vesmírné lodi, která cestuje z povrchu Slunce k planetám a dál. Pohodlně se usadte v křesílkách a užijte si cestu ke hvězdám.

Od června nabízí **státní hrad a zámek** k prohlídce trasy určenou rodičům s dětmi. Hlavním hrdinou příběhu je malý hrabě Karel Evžen Černín. Protože si od svých devíti let psal deníky, můžeme návštěvníkům vyprávět o každodenních zábavách, zálibách, ale také starostech a povinnostech malého šlechtice. Prohlídka vede také do více než pět set let staré a dodnes funkční černé kuchyně, v níž se účastníci dozvědí mnoho zajímavých informací o vaření, stolování i zámeckých kuchařích a kuchtích doby renesancí.

Pokud plánujete dovolenou na více dní, nezapomeňte i na výlet do okolí krásné České Kanady. V infocentru v Jindřichově Hradci si vyzvedněte

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Která řeka protéká městem Jindřichův Hradec?

- a) Vltava
- b) Nežárka
- c) Malše

2. Jak se jmenuje rozhledna u obce Děboulín, která měří 33 m?

- a) Rýdův kopec
- b) Kleť
- c) Rozhledna Járy Cimrmana

3. Jak se jmenuje turistická oblast jihovýchodně od J. Hradce směrem k hranicím Rakouska?

- a) České Švýcarsko
- b) Velká Amerika
- c) Česká Kanada

? Své odpovědi nám pošlete do 15. května z www.kampocesku.cz/ souteže nebo poštou na adresu redakce.

Deseti autorům správných odpovědí zašle město Jindřichův Hradec zajímavé ceny.

Infocentrum Jindřichův Hradec
infocentrum.jh.cz

Bavorsko-české týdny přátelství u nejzápadnějšího bodu Česka

Prohlubujte vztahy s našimi sousedy, možná navážete přátelství na celý život!

Cílem festivalu je hlavně propojit a prohloubit stávající kontakty mezi Bavorskem a Českem. Uskuteční se od 19. 5. do 6. 8. 2023 v Selbu, Aši a okolních regionech. Těšit se můžete na každoroční **mezinárodní mistrovství strongmanů** jak z ČR, tak i okolních zemí, které se koná 20. 5. 2023 v Aši. Další zajímavou akcí, která potěší nejen vaše oko, je **umělecká iluminace** vytvořená umělkyní Bridgitt Hadlich. Bude se konat 27. 5. 2023 v parku Historie v Aši a vykouzlí magickou meditativní atmosféru. Nazujte běžecké boty, vytáhněte ze skříňky láhev s vodou a staňte se 2. 6. 2023 součástí **přeshraničního Běhu přátelství**. Vrcholná akce v rámci Týdnů bavorsko-českého přátelství se koná na Goldbergu v Selbu dne 22. 7. 2023. Má jít příkladem pro přátelské soužití v srdci Evropy a sblížit lidi v příhraničním regionu. Těšit se můžete na **solistku Leony**, sympatické kluky **Lake Malawi**, pro příznivce bavorské hudby Volxx hrají **Troglauser** a interpreti se smyčkovými nástroji **De Facto Quartet**.

Objevte obě strany hranic našich regionů. Všichni jste srdečně zváni. Veškeré informace naleznete na www.tydneypratelstvi2023.eu nebo na www.info-as.cz.

Informační centrum Aš
Hlavní 23, Aš 352 01
mobil: +420 777 468 233
e-mail: infocentrum@info-as.cz
www.info-as.cz

Promenáda slavných (205 let)

Účinky zdejších slaných pramenů zaznamenali jako první premonstráti z kláštera v Teplé. Jejich prvotní pokusy o založení lázní však nebyly příliš úspěšné.

Mariánské Lázně, mědiryt, kolem 1818

Za vlády císařovny Marie Terezie došlo na podrobnou analýzu zdejších „pramenů“ a místo dostalo název Marienbad. Vznik lázní ovlivnil klášterní lékař Johann Josef Nehr, který roku 1779 přesvědčil opata kláštera v Teplé a několik mnichů k lázeňské kúře. Ta měla blahodárny vliv na jejich trávení i chuť k jídlu. Nehr otevřel v roce 1808 vedle Křížového pramene z vlastních prostředků zbudovaný lázeňský dům Zlatá koule a hned jeho první sezona byla úspěšná. V roce 1812 byl Marienbad vyčleněn jako samostatná obec z dosavadní obce Úšovice a v roce 1818 získal status lázeňského místa, letos tomu

je 205 let. Během své historie Mariánské Lázně hostily a po jejich promenádách prošlo mnoho známých hostů. Například Johann Wolfgang Goethe, František Josef I., Eduard VII., Ema Destinová, Antonín Dvořák, Thomas Alva Edison, Sigmund Freud, Rudyard Kipling, T. G. Masaryk a mnozí další. Proslulost tomuto místo zajistilo 53 minerálních pramenů. Myslím, že každý z nás by měl tyto lázně navštívit a ochutnat.

-felix-

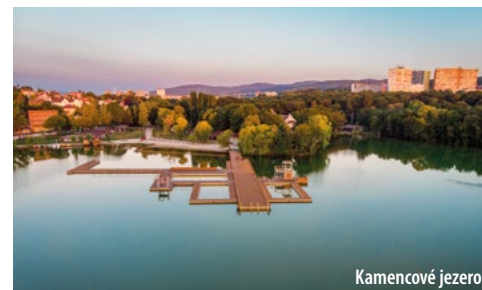

foto © Wikimedia Commons; Lenka Sváček

Navštivte Chomutov

Statutární město Chomutov nabízí svým návštěvníkům bohatý a zajímavý program pro volné dny. Kromě návštěvy historického centra s mnoha památkami nabízí i zajímavé akce a další místa, která stojí za to vidět.

Již tradičně se konají oblíbené Chomutovské slavnosti, jejichž letošním tématem je Zlatá doba vlády Rudolfa II. Probíhat budou od 20. do 21. května v městském parku. Pro milovníky běhu se opět chystá velmi populární akce Chomutovský půlmaraton. Uskuteční se 26. srpna a součástí budou i dětské závody na náměstí 1. máje. Mimo zajímavé kulturní a sportovní akce určitě stojí za návštěvu i unikátní Kamencové jezero, které zahájí svou sezonu 1. května. Součástí areálu je velké přístupové molo, restaurace, písčité pláž nebo nově zrekonstruované hřiště na minigolf. Kousek od centra města se nachází přírodní park Bezručovo údolí, které se svými 13 kilometry patří k nejdelším v Krušných horách. Je ideálním místem pro pěší

Kamencové jezero

turistiku, běh nebo cyklistiku. Novinkou a zajímavou atrakcí pro návštěvníky města je expozice medúzária, které je součástí chomutovského zooparku. Kromě samotné zoo nabízí areál eurosafari či prohlídku skanzenu Stará Ves.

Městské informační centrum
U Městských mlýnů 5885
tel.: +420 800 100 473
e-mail: infocentrum@chomutov.cz
<https://visit.chomutov.cz/>

text a foto © Město Chomutov

Dolní Poohří

CYKLISTICKÁ SEZÓNA ZAČALA!

TAK NASEDAT A HURÁ "NA ŠESTKU"!

www.dolnipoohri.cz

Cyklostezka č. 6

Prožijte super víkend v Litoměřicích Perla Českého středohoří láká každého z nás

To musíte vidět

- Vyhlídková věž Kalich s unikátní výstavou v podkroví radnice
- Katedrála sv. Štěpána s vyhlídkovou věží
- Hrad Litoměřice:
Expozice českého vinařství s možností degustace
Expozice „Litoměřické pivovarnictví od minulosti k dnešku“
Galerie Felixe Holzmannna
- Muzeum Křišťálový dotek
- Světnička K. H. Máchy
- Galerie marionet
- Dílna ručního papíru
- Expozice „Důl Richard v proměnách času“
- Historická sklepení
- Severočeská galerie výtvarného umění
- Minimuzeum železnice v Kávě s párou

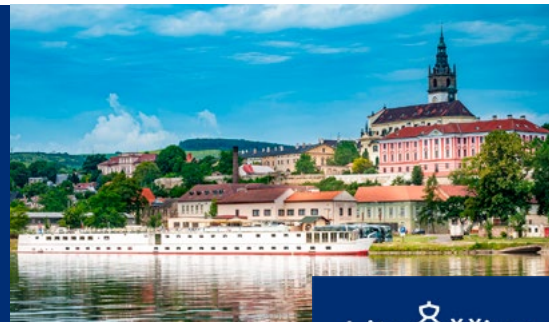
Další atrakitivity:

- Výletní turistický vláček (od 10.6. každou sobotu)
- Okruh církevních památek (červen-září)
- Labská cyklostezka
- Turistická loďní doprava
- Prohlídkové trasy městem

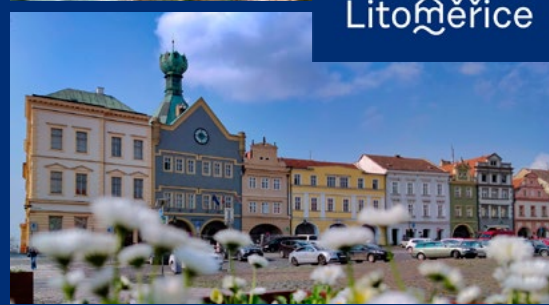
S bonusovou knížkou ušetříte:

Chcete si Litoměřice skutečně vychutnat? Chcete domů odjíždět se super zážitky a navíc s pocitem, že jste ušetřili? V takovém případě je šitá na míru právě vám bonusová knížka „Vychutnejte si Litoměřice“. Nabízí slevy a výhody v hodnotě až několika tisíc korun. K zakoupení v infocentru a hradu jen za 45 Kč.

www.litomerice.cz

Litoměřice

Teplice živě 2023

Přehled venkovních kulturních akcí červen-září

VÝBĚR Z PROGRAMU:

- Malá Paříž
- Teplické terasy
- Czech Fashion Week 2023
- Tep Festival 2023
- Teplický pivní rynek
- Jarmark chutí
- Teplická tanečnírna pod otevřeným nebem
- Divadlo na zámku
- Teplický festival vína

Všechny kulturní akce jsou zdarma nebo mají zvýhodněné vstupné díky podpoře města Teplice. Změna programu vyhrazena.

Úplný program naleznete na:
www.teplice.cz

Obřadní síň radnice, kde dobro vítězí nad temnými silami

lázní, aby vás tu unášela „Na vlnách umění“ českou výtvarnou tvorbou, „Zlatým věkem nizozemské malby“ a expozicí, které vám představí „Heinricha Liebiega – sběratele a mecenáše“. Galerie, která letos slaví 70 let svého fungování, vás od května láká také na netradiční téma spiritismu a dekadence na výstavě „Na druhý břeh“ nebo na „Čtyři oka mžiky“ Kódži Jamamury, který patří mezi největší osobnosti současné japonské animátorské tvorby. Skvělým

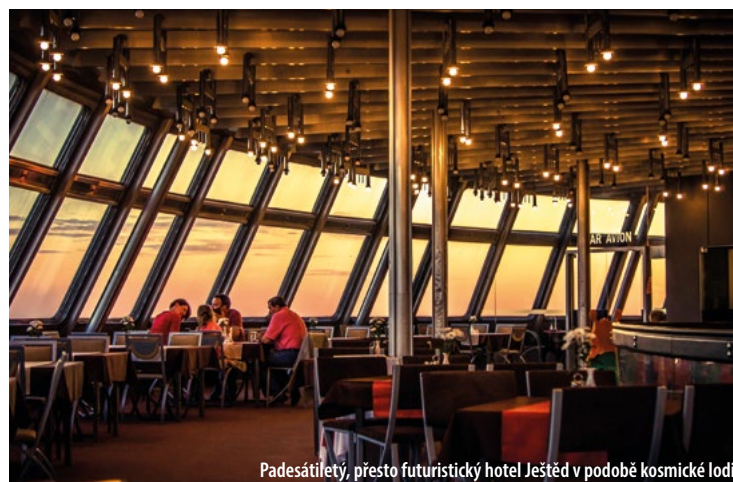
Severočeské muzeum se svou unikátní Křišťálovou věží

Kulatá liberecká výročí

Tenhle rok se skoro všude po Liberci slaví významná výročí!

Divadlo F. X. Šaldy v objetí rododendronů

Padesátiletý, přesto futuristický hotel Ještěd v podobě kosmické lodi

Tak třeba **liberecká radnice**, která je prý hodně podobná radnici vídeňské, se letos dočkala krásných 130 let od svého dokončení. Jak jí to pořád sluší, se můžete přesvědčit na vlastní oči o letních prázdninách, kdy vám naši průvodci nejen ukáží její zdobené interiéry, ale mohou s vámi vystoupat také na věž, ze které je krásný výhled do okolí. Hned za radnicí najdete **Divadlo F. X. Šaldy**, které svou sousedku ještě o deset let předhonilo, a nyní tedy slaví už 140 let od svého postavení. Srdečně vás sem zveme třeba na divadelní přehlídku Šaldova šňůra, která vám v termínu 17.–22. 6. představí v divadle velkém i Malém vše, co v uplynulé sezoně na těchto „prknech“ vzniklo. Také další kulturní zařízení – **kino Varšava** slaví, a to již 115. výročí, kdy coby 2. stálé kino v Liberci zahájilo roku 1908 své promítání. Nejstarší současné kino v Liberci nám mládně před očima díky spolku „Zachraňme kino Varšava“, který se před lety pustil do jeho obnovy. I dnes si tu proto můžete vychutnat kávu ve stylové kavárně a zhlédnout filmy v objektu, který má rozhodně svého genia loci. Významné stopadesátky dosáhlo

Kino Varšava se nadechuje k novému životu

Severočeské muzeum, které bylo založeno už roku 1873, a stalo se tak prvním uměleckoprůmyslovým muzeem v českých zemích. V tematických sbírkách se vám tu představuje „Krása a užitek“ evropského umění, příroda Jizerských hor v expozici „Doteky severu“ i bouřlivé dějiny města v expozici „Libereckých fragmentů“. A co teprve zdejší výcep! Pivo tu sice nečepují, ale veselo tu bývá pořád díky expozici hudebních automatofonů. **Oblastní galerie** naproti muzeu se zase ponořila do budovy bývalých

časem pro návštěvu bude určitě 19. květen, kdy se u nás koná prestižní **Muzejní noc pod Ještědem** a zdejší muzea i galerie zvou nejen k večerním prohlídkám, ale potěší vás také bohatým doprovodným programem. Začali jsme „královnou“, končit budeme „králem“. Totiž přesně před 60 lety vyhořel původní hotel na Ještědu, aby se tu vrcholek po deseti letech dočkal nové koruny v podobě současného **hotelu Ještěd**. Ten byl navíc kvůli svému unikátnímu řešení (jako dosud jediný český projekt) oceněn prestižní mezinárodní Perretovou cenou a sami čeští architekti jej vyhlásili stavbou století. Tenhle fenomén tak letos slaví 50 let a nadále zůstává nezaměnitelným symbolem nejen města, ale i celého Libereckého kraje.

Visit[^]Liberec

Visit[^]Liberec
Městské informační centrum
tel.: +420 485 101 709
www.visitliberec.eu

Kolem Jizerky za jarními upolínny

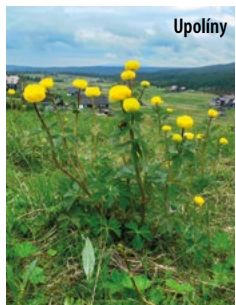
Zveme vás na krátké pěší putování kolem osady Jizerka v chráněné krajinné oblasti Jizerské hory. Během asi 5 km dlouhé cesty uvidíte žluté upolínny, pralouku, sopečný kužel nebo rašeliniště. Na výlet se vydejte z parkoviště Jizerka po naučné stezce Tři iseriny.

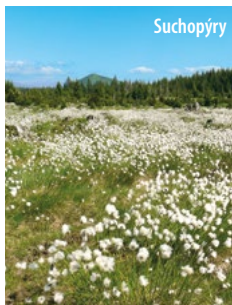
Jizerka

Severská tundra v srdci střední Evropy

Kousek od parkoviště projdete přes takzvanou pralouku, která je společně s dalšími květnatými loukami součástí přírodní rezervace Bukovec. Čedičový kužel této stejnojmenné hory je symbolem Jizerky a vlastně i celých Jizerských hor. Na loukách nad osadou uvidíte žlutě kvetoucí upolínny nejvyšší, erbovní rostlinu Jizerských hor, kterou nese ve

Upolínny

Suchopýry

znaku i zdejší chráněná krajinná oblast. Kvete na přelomu května a června. Jizerskohorská rašeliniště se na konci jara bělají nápadným chmýřím odkvetlých suchopýrů pochvatých. Na mokrych rašelinových loukách uvidíte nenápadné rostliny, které jsou doma spíše v severské tundře. V drsném klimatu se tu mnohé udržely právě jako pozůstatky poslední ledové doby. Roste tu i drobná masožravá rosnatka okrouhlostá. Přelom května a června je obdobím, kdy se příroda jizerských hor teprve probouzí. Jizerka patří k nejdeštivějším a nejstudenějším místům u nás. A v noci je tu nečekaná tma – Jizerská oblast temné oblohy byla vyhlášena jako první mezinárodní oblast tohoto typu na světě.

Do přírody se s námi můžete vydat i jinak. Stačí si vybrat na www.snamidoprirody.cz.

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

www.nature.cz

Rumburská vzpoura (105 let)

V Rumburku vypukla vzpoura českých vojáků náhradního praporu 7. střeleckého pluku rakousko-uherské armády 21. května 1918. Důvodem byl nedostatek potravin, nevyplácení žoldu a šikana ze strany důstojníků.

Po šesté hodině ranní odešlo 65 mužů poslušnost velitelům a proti rozkazu nastoupili se zbraněmi. Postupně se ke vzpouře přidávali další vojáci a jejich počet dosáhl přibližně 700 osob. V plánu měli spojit se s dalšími českými vojáky z 18. pěšího pluku v České Lípě a vyvolat mohutný protest. Po obsazení Rumburku se vydali na pochod k Novému Boru, kde byli obklíčeni vojsky rakousko-uherské armády a došlo zde k potlačení vzpoury. Její vůdci, František Noha, Stanislav Vodíčka a Vojtěch Kovář, byli 29. května 1918 ráno zastřeleni. Stejný den ve večerních hodinách došlo na popravu Jakuba Bernarda, Jiřího Kovářika,

Poprava vůdců rumburské vzpoury

Pamětní deska na popravišti v Novém Boru

Jakuba Nejdl, Františka Poura, Jana Pelnáře, Antonína Štastného a Jindřicha Švehly. Dalších 14 trestů smrti bylo zmírněno na mnohaletý žalář, 116 vzbouřenců bylo posláno na frontu a zbytek byl uvězněn v terezínské pevnosti. Prvorepublikové orgány nehodnotily tuto vzpouru jako akt národního odboje.

-mf-

foto © Wikimedia Commons

KRkonošský NArodní Park (60 let)

Čtyři roky po polském Krkonošském národním parku (Karkonoski Park Narodowy) byl vládním nařízením č. 41/1963 vyhlášen 17. května 1963 také náš KRNP.

Krkonošský národní park je součástí geomorfologického celku Krkonoše v Krkonoško-jesenické soustavě. Nejvyšším vrcholem je Sněžka s 1603 m n. m. Území parku tvoří Vrchlabská vrchovina, Krkonošské rozsochy na jihu a Krkonošské hřbety při severní hranici. NP zahrnuje severozápad okresu Trutnov a zasahuje také do okresu Semily a Jablonec nad Nisou. Od 1. 7. 2020 je území KRNP rozděleno na zónu přírodní (A), zónu přírodě blízkou (B), zónu soustředěné péče o přírodu (C) a zónu kulturní krajiny (D). Pohyb osob v parku na celkové ploše 363,27 km² usměrňují

Národní park Krkonoše, průvodce 1963

Sameček kulíka hnědého

Hořice vedle stezky od Vrbatovy boudy k Labské boudě

klidová území, která zahrnují 22,2 % plochy KRNP. Na jeho území se nacházejí rašeliniště, zařazená do seznamu světově významných mokřadů podle Ramsarské úmluvy. Vyskytuje se tu asi 300 druhů obratlovců, přes 1200 druhů cévnatých rostlin a několiknásobně více výtrusných rostlin (mechy, hlenky, kapradiny, lišejníky). Péči o park a administrativní zajištění činností obstarává Správa Krkonošského národního parku sídlící ve Vrchlabí.

-felix-

foto © Wikimedia Commons, autor: David Paloch, Maoman

Třebechovický betlém

Přijedte na Hradecko, máme tady všecko!

Tak zní nový slogan Hradecka, ale jestli je pravdivý, to už musíte posoudit sami! Asi každý z nás má rád svůj rodný kraj, my ten náš kolem Hradce Králové milujeme a budeme rádi, pokud za námi přijedete. A proč? Protože je tu co k vidění a ubytování je tu taky suprové!

Kemp Stříbrný rybník

Autokemp Lodín je kemp v malé obci, který nabízí skvělé zázemí pro rodiny s malými dětmi. Součástí areálu je koupaliště s upravovanou vodou, kde se opravdu myslí na naše nejmenší. Najdete tu množství vodních atrakcí, skluzavek a brouzdaliště, v horkých letních dnech je to opravdový ráj. A když slunce nesvíti? K výletu se nabízí zámek Hrádek u Nechanic s překrásnými interiéry a prvotřídní kavárnou Anny z Harrachu. V létě tu bude probíhat spousta akcí, protože právě tato památka je ústředním bodem oslav letošního roku Harrachů. Nedaleko zámku je Muzeum 1866, památník připomínající jednu z největších bitev 19. století. Místo může nahánět trochu husí kůži, ale nabízí i krásné výhledy na rovinaté Hradecko, na které navazuje Polabí. A když už budete v té historii, zajedte i do Archeoparku Všestary, kde zavítáte do doby mamutů.

Koupaliště a kemp v Chlumci nad Cidlinou mohou být vaší základnou pro výlet do zábavního

Zámek Karlova Koruna

areálu Fajnpark, kde vám jeden den stačit nebude. Ve městě je také další zámek Hradecka, který v letošním roce slaví výročí – Karlova Koruna. V letní sezoně poprvé nabídne návštěvníkům dva nové prohlídkové okruhy, mobilní aplikaci a spoustu herních prvků. Nedaleko Chlumce je také tak trochu jiná zoologická zahrada. Je to Biopark Štít, kde se starají o nemocná a ohrožená zvířata. A najdete tu i bílé tygry, kteří proslavili Liberec. Všechny dospělé s dětskou duší potěší návštěva Muzea hraček Stuchlíkovi v Novém Bydžově. Rozsáhlá sbírka panenek, vláček, medvídků, kočárků či stavebnic vás zavede do vašeho dětství, ale i do dětství vašich babiček. Když k tomu přidáte vyprávění z vašeho života, věřte, že i dospívající děti budou se zájmem naslouchat.

Kemp Stříbrný rybník v Hradci Králové je rájem pro děti, protože přímo v areálu najdete kopeček atrakcí, jako jízdy na motokárách, Wake park, Galadiator arenu, naučné stezky a mnohé další. Díky svojí poloze odtud budete mít na dojezd

hromadnou dopravou centrum krajského města, a přitom budete v přírodě. K vyjížděním na kole nebo k pěším vycházkám můžete využít přílehlý rozsáhlý areál Městských lesů Hradec Králové, kde je také řada naučných stezek, cyklostezek s využitím i pro in-line bruslaře, zastavení a sportovišť. Jen kousek odtud můžete zažít Vánoce po celý rok. V Třebechovickém muzeu betlémů zapomenete na žhavé slunce a pohltí vás příběh celodřevěného pohyblivého Proboštova betlému, který byl prohlášen národní kulturní památkou. Dalším místem, které nesmí uniknout vaší pozornosti, je Podorlický skanzen v Krňovicích. Najdete tu přes 20 staveb a jeho dominantou je dřevěný větrný mlýn. Soustřeďuje architektonické a technické památky regionu Královéhradecka, podhůří Orlických hor a Podkrkonoší. Oblast, kterou zachycuje, se nepřekrývá se žádným z dnes existujících skanzenů v České republice, ale naopak jejich síť rozšiřuje.

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Jaké výročí slaví zámek Karlova Koruna?

- a) 600 let od narození Santiniho, jeho stavitele
- b) 20 let od otevření veřejnosti
- c) 300 let od založení

2. V letošním roce se slaví na zámku Hrádek u Nechanic...

- a) rok Harrachů
- b) rok Raků
- c) rok Kinských

3. Dětským průvodcem Hradeckem vám bude...

- a) medvídek Pú
- b) lev Gustík
- c) maxipes Fík

4. Na Hradecku nenajdete...

- a) Biopark Štít
- b) Zoopark Stěžery
- c) Safari park

5. V Hradci Králové najde soutok řek...

- a) Vltava a Labe
- b) Orlice a Labe
- c) Metuje a Úpy

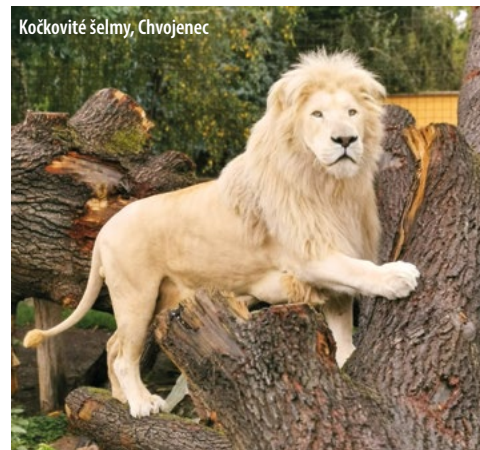
? **Své odpovědi nám posílejte do 15. května z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Deseti autorům správných odpovědí zašle Destinační společnost Hradecko zajímavé ceny.**

**Chcete vědět víc?
Odpovědi najdete na www.hradecko.eu**

Koně pod Kunětickou horou

Kočkovité šelmy, Chvojnenec

Pardubické putování za zvířátky

Blízké okolí krajského města Pardubice skýtá mnoho možností, kam za zvířátky vyrazit. Načerpjte inspiraci a přijďte k nám!

Ranč pod Kuňkou

Africké muzeum Dr. Emila Holuba, Holice

Za koňmi do podhradí

Ranč pod Kuňkou leží v malebném podhradí hradu Kunětická hora. Ačkoliv je nejvíce spojovaný s koňmi, je domovem mnoha různých zvířat, bydli tu i lištička Dixie nebo kuna Monty. Dva výtečníky doplňují domácí zvířata, jako jsou kozy, kachny nebo husy. Výběhy jednotlivých zvířat si můžete podle libosti procházet, ranč je každodenně a zdarma přístupný. Hlavním lákadlem ranče ale zůstávají koně. Přímo nahoru na hrad se můžete na koňském hřbetu vydat i vy. Na ranči vás rádi přivítají, ať už jste zdatný jezdec, nebo úplný začátečník. Vyjet na koni až k hradním zdím je zážitek hodný králů! Vyjížděky si stačí domluvit předem třeba na webových stránkách ranče.

Z Afriky do Vysokého Chvojna

Naučná stezka Viselce vás z Afriky zavede až do Vysokého Chvojna. Trasa začíná v Holicích v blízkosti Afrického muzea Dr. Emila Holuba, kde se můžete seznámit s jeho africkými dobrodružstvími.

Poblíž muzea také pohodlně zaparkujete auto. Směrové značky naší trasy vedou nejprve ulicemi Holic a postupně ven z města do lesa zvaného Viselce. Trasa se vine okolo rybníků, pozvolna pokračuje lesem až k Vysokému Chvojnu, kde se prudce stáčí k zookoutku. Tam najdete velkou partu parohatých zvířátek, třeba muflony a daňky. Z pozorovatelný si můžete důkladně prohlédnout každý kout obory. Naučná stezka Viselce je dlouhá necelých 7 km a její nenáročný terén zvládne bez obtíží celá rodina. Pokud procházku spojíte s návštěvou Afrického muzea Dr. Emila Holuba a posezením v restauraci Zámeček, kterou najdete hned vedle zookoutku, máte z toho celodenní výlet.

Ráj koček najdete ve Chvojenci

Jen málokdo by v malé obci Chvojnenec nedaleko Holic hledal domov divokých šelem. Přesto tu manželé Kreizlovi chovají téměř tři desítky velkých koček: pumy americké, karakaly, rysy, servaly, lvy, tygry a levharty. Návštěvníci mohou zvířata

obdivovat ve venkovních výbězích, které jsou vyšperkované do nejmenších detailů. Obrovská torza stromů jsou pro člověka krásná napohled a pro lvy představují perfektní zázemí. Prohlídky probíhají ve skupinách, vždy s výkladem a také dohledem průvodce. Manželé Kreizlovi se o rozsáhlý zvěřinec starají sami a jak je na první pohled vidět, mají k sobě se šelmami velmi blízko, vždy je s radostí vítají přímo u oplocených výběhů. Pohled na Foresta, majestátního lva bílého, jenž se před vašimi očima uvolněně protahuje jako domácí kočička, je zkrátka k nezaplacení. Prohlídku je nutné předem rezervovat. Neváhejte, blíž už majestátním šelmám být nemůžete!

Když malí nevědí, velcí poradí...

1. Jak se jmenuje liška, která žije pod Kuňkou?

- a) Dixie
- b) Pixie
- c) Monty

2. Kde se nachází Africké muzeum Dr. Emila Holuba?

- a) Pardubice
- b) Chrudim
- c) Holice

3. Které zvíře se jmenuje Forest?

- a) tygr
- b) lev
- c) puma

? Svě odpovědi nám posílejte do 15. května z www.kampocesku.cz/souteze nebo poštou na adresu redakce. Deseti autorům správných odpovědí zašle Destinační společnost Východní Čechy zajímavé ceny.

VÝCHODNÍ ČECHY

Více na www.vychodnicechy.info

Pohádkové léto

v parku Jana Palacha a zahradách Sv. Vincence z Pauly ve Svitavách

2. 7. 2023
Větrná pohádka
Pavel Šmíd

16. 7. 2023
O třech kůzlátkách
Pruhované panenky

30. 7. 2023
Žabáci
Divadlo Líšeň

13. 8. 2023
Dinosauří pohádka
Divadlo Dno

27. 8. 2023
Mechuchelácké
dobrodružství
PaDam

Navštivte kdykoliv během prázdnin park s jezírkem, kavárnou a historickou vilou. Za ústřížek dostanete dárek (k vyzvednutí v Kavárně v parku od 1. 7. do 31. 8. 2023).

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

ODPOČÍVADLO
V ZAHRADÁCH SV. VINCENCE
Z PAULY VE SVITAVÁCH

Svitavy
a vy.

Návštěvnícké centrum
Nový Jičín

KAM ZA ZÁŽITKEM? NO PŘECE DO NOVÉHO JIČÍNA

TVOŘTE

ZÁŽITKÉ

NÁŠ TIP!

NAKUPUJTE

POZNÁVEJTE

OCHUTNÁVEJTE

Jarmarky

Expozice klobouků

Expozice gen. Laudon

Den pro klobouk Technotrasa

Pivobrani Nový Jičín

Vybrané akce 2023

24. 6.	Pivobrani
22. 7. a 19. 8.	Den pro klobouk (Technotrasa)
8. 9. – 9. 9.	Slavnost města
20. 10.	Novojičínský jarmark
25. 11.	Vinný trh
9. 12.	Historické perly
1. - 23. 12.	Adventní jarmark

@navstevnickecentrum
mestoklobouku

Beskydy

Kontakt: Masarykovo nám. 45/29, 741 01 Nový Jičín, e-mail: icentrum@novyjicin.cz, web: www.icnj.cz, tel.: 556 768 288, 735 704 070

Zámek a zámek

Skalní útvar u loveckého záměčku Karlštejn pod stejnojmenným vrchem se jmenuje Zkamenělý zámek. Skupinu skal na hřbetu Žďárských vrchů najdete u m. č. Česká Cikánka.

Zleva Spárová věž, Hlava a Skříň, příkop hraděště

Lokalita je od roku 1977 chráněna jako přírodní památka a pro pozůstatky neolitického a slovanského osídlení i jako archeologická. V druhé polovině 13. století tu stával snad dřevěný hrádek. Nejvyšší skalní útvar je Zámecká věž, další pak Skříň, Hlava, Spárová věž, Hraděště, Rasovna a Pivo-var. Názvy vychází z pověsti, kdy lidská obrazovnost popsala zřícené stavby. Od záměčku Karlštejn sem vede modrá značka 2,5 km, což zvládnete za slabou hodinku.

-lgs-

Ochutnejte Třebíč a přivoňte si k historii

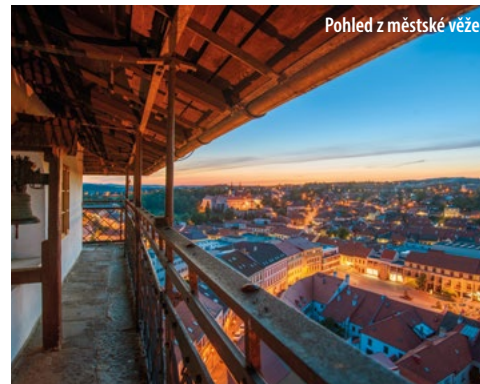
Ochutnávat se dá všemi smysly. Zavítejte do Třebíče, města památek UNESCO a kultury. Pro letošní rok je pro vás připraveno pestré menu. Každý si vybere podle své chuti. Poznejte památky zapsané na prestižním seznamu UNESCO, které obdivuje celý svět.

Nechte se vtáhnout do atmosféry židovské čtvrti v Třebíči se všemi jeho tradicemi a ochutnejte židovské cukroví nebo si zatancujte typické židovské tance. Oživené židovské město je kulturně-historická slavnost, která se letos koná 14.–16. července.

Chcete-li nahlédnout pod pokličku života židovské rodiny v meziválečném období, neváhejte vstoupit do židovské kuchyně a ložnice, a navštivte Dům Seligmanna Bauera.

Za návštěvu stojí Pamětní síň Antonína Kaliny a expozice Děti Antonína Kaliny. Dozvíte se o „třebíčském Wintonovi“, který zachránil v koncentračním táboře více než devět set mladých, převážně židovských chlapců.

Bazilika sv. Prokopa, která se nachází v areálu zámku, vás jistě ohromí. Bazilika vám nabídne i další prohlídkovou trasu, která vás zavede ke královskému nástroji – chrámovým varhanám. V zámeckém areálu se nachází interaktivní expozice Cesty časem.

Pohled z městské věže

Okoušeňte si svůj volný čas zážitky, poznáním a skvělou gastronomií. Navštivte a ochutnejte Třebíč!

www.visittrebic.eu

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Projekt „Marketingové aktivity destinace Třebíčsko – moravská Vysočina“ je realizován za příspěvků prostředků ze státního rozpočtu České republiky z programu Ministerstva pro místní rozvoj.

Muzeum harmonik Litovel

Litovelská sbírka je největší svého druhu ve střední Evropě a oblíbili si ji návštěvníci všech věkových kategorií, od rodin s dětmi až po seniory.

U dětí je nejvíce oblíbený interaktivní kiosek, kde si mohou zahrát pexeso, poskládat součástky

MUZEUM HARMONIK LITOVEL

v 1. patře
budovy Záložny
otevřeno celoročně

ČERVENEC – SRPEN

ÚT – NE 9 – 17 hod.

ŘÍJEN – KVĚTEN

ÚT – PÁ 9 – 17 hod.
SO 9 – 15 hod.
NE 9 – 13 hod.

vstupné: dospělá osoba 60 Kč
dětí, studenti, senioři 30 Kč
rodinné vstupné 140 Kč

vstupenky zakoupíte
v TIC Litovel tel.: 721 269 146
www.muzeumharmonik.cz

harmonice. Všichni odvážní si mohou hru na harmoniku vyzkoušet nebo se s ní alespoň vyfotit. Obdivuhodná je také trpělivost sběratele pana Jiřího Sedláčka, který se harmonikám věnuje celý život a tuto krásnou sbírku dal dohromady. Součástí prohlídky muzea je také zhlédnutí osobitého videa se sběratelem Jiřím Sedláčkem.

Muzeum harmonik Litovel
nám. Přemysla Otakara 762
tel.: +420 585 150 221
mobil: +420 721 269 146
www.muzeumharmonik.cz

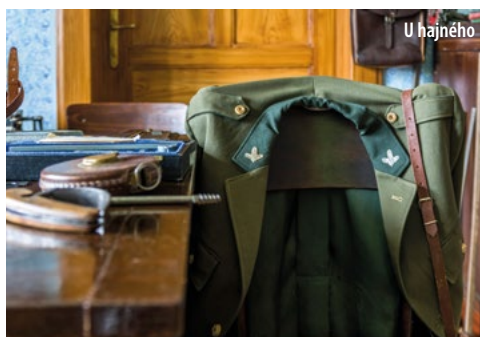
harmoniky nebo si pustit písničky, zatímco rodiče si prochází expozici. Starší návštěvníci obdivují zdobení a ruční práci, která je vidět na každé

Hájovna, první velká stavba areálu Kolibiska

Novou návštěvnickou sezonu zahájí slavnostním otevřením hájovny

Hájovna je první velkou stavbou nového areálu Kolibiska, který představuje život a hospodaření v horských oblastech Beskyd. Její podoba a vybavení nás zavedou do období po roce 1955.

U hajného

Interiér hájovny – kuchyně

Na stole hajného

V roce 2017 nabídl Lesy ČR hájovnu Valašskému muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, čímž se podařilo budovu zachránit před hrozící demolicí. Zároveň muzeum získalo další originální objekt využitelný k přípravě expozice bytu hajného, kanceláře revírnicka a provozního zázemí.

V rámci rekonstrukce sídelního prostředí a kulturní krajiny budova hájenky, umístěná mezi existující Valašskou dědinou a vznikající areál Kolibiska, účelně a přirozeně propojí okraj zástavby vesnice s prostředím lesa. Zasazením expozice do 50.–60. let 20. století tak může muzeum navíc prezentovat mladší, doposud chybějící expozici, která poukáže na dílčí modernizace bydlení.

Hájovna původně stála v údolí Břucko ve Valašské Bystřici. V roce 1920 ji tam postavil rožnovský velkostatek, který zde zřídil centrum správy

okolních lesů. Sloužila více než 90 let a Valašskému muzeu v přírodě ji darovaly Lesy České republiky.

Hajný František Stančík žil se svojí rodinou v tomto domě 26 let od roku 1942.

V 50. letech 20. století, kdy tu František Stančík žil se ženou a dvěma dětmi, patřil byt k těm větším a lepším na vesnici. Stěny už jsou ozdobené válečkem a nábytek pochází z průmyslové výroby.

Protože měl hajný byt hned vedle kanceláře a zároveň blízko lesa, předpokládalo se, že bude k dispozici prakticky celý den po celý rok.

Kromě bytu je zde umístěna také kancelář, ze které se organizoval chod celého polesí. Hájovna tak patřila k důležitým budovám v obci.

Služební byt umožňoval hajnému a jeho rodině bydlet na svou dobu pohodlně. Ale zároveň to znamenalo, že hajný byl stále v práci. Lesníci nejsou jen myslivci, pečují o celý les. Jak různorodá je to práce, je vidět i na množství pomůcek v jejich kanceláři. Prohlédnete si, jak mohla kancelář vypadat po roce 1955, kdy už byly zdejší lesy zestátněné. V té době ji používal nejvíce vedoucí polesí se svým zástupcem, hajný spíše méně, ten byl nejčastěji v lese.

Trezor je zase připomínkou doby, kdy sem pro výplaty chodili lesní dělníci z širokého okolí – nejen muži, ale i hodně žen. Starobylý nástěnný telefon s klikou také ukazuje, že kancelář byla centrem celého polesí, byt telefon umožňoval pouze spojení s okolními hájovkami a ústředím v Rožnově.

Než vyroste les, trvá to třeba sto let. Proto péče o něj zahrnuje mnoho různorodých činností, některé začínají už před sázením. Hodně práce v lese dělaly ženy, hlavně ve školkách, při výsadbě stromků a péči o mladý les. K tomu používaly ná-

řadí, které uvidíte v kůlně vpravo. Ovšem další činnosti, například kácení stromů, zpracování dřeva a jeho odvoz, už byly záležitostí mužů. Tuto práci představuje nářadí vlevo a také pásová pila uprostřed.

**Slavnostní otevření hájovny:
11. 5. 2023 | 11 hod.**

KOLIBISKA

**Národní muzeum v přírodě
Valašské muzeum v přírodě
Palackého 634
756 61 Rožnov pod Radhoštěm
tel.: +420 571 757 111
e-mail: muzeum@nmvp.cz
www.nmvp.cz**

Prozkoumejte hornatou oblast ARBERLAND

neobvyklým způsobem během několika dní –
ať už na horském kole, nebo pěšky po pivovarských stezkách

Nechte se obklopit nádhernou přírodou a hlubokými lesy v oblasti ARBERLAND! Tento turistický ráj se nachází uprostřed Zelené střechy Evropy a může se pyšnit označením „nejhustěji zalesněný region v Bavorsku“ s 68% podílem lesů. „Zelená střecha Evropy“ je největší souvislá lesní oblast v Evropě, kterou tvoří Bavorský les a Šumava.

Díky své lesnaté a hornaté krajině a vynikající infrastruktuře cyklistických a turistických stezek je tato oblast oblíbená zejména mezi cyklisty na

horských kolech a pěšími turisty. Pokud hledáte zajímavou trasu pro horskou cyklistiku, ideálně na několik dní, pak je okruh v oblasti ARBERLAND

ideální volbou. Ve čtyřech denních etapách překonáte 200 kilometrů a 5 000 výškových metrů. Výchozím bodem je příhraniční městečko Bayerisch Eisenstein, trasa pokračuje přes Frauenau a Bischofsmais do Arnbrucku a vrací se zpět do výchozího místa.

Každodenní etapy nabízejí směs náročných tras, strmých stoupání a pohodových pasáží. Úseky do kopce a z kopce vyžadují vytrvalost a techniku,

ale s trochou kondice je lze zvládnout. A stojí to za to! Panoramatické výhledy na Velký a Malý Javor, Hirschenstein, Pröller, Wagensonniegel a Falkenstein jsou na této trase fascinující. Občerstvit se můžete v chatě na břehu jezera Höllensteinsee, u Velkého Javorského jezera nebo u přehrady nedaleko Frauenau. Kromě toho lákají k osvěžující přestávce starobylé i moderní hostince. Například nejstarší hostinec Bavorského lesa v Zwieselerwaldhausu, horská chata na Velkém Falkensteinu ve výšce 1 315 m n. m. nebo chata Arberseehaus u Velkého Javorského jezera. Velmi pěkné venkovní posezení nabízí pivní zahrádky u Schwellhäuslu či u horské chaty Schareben.

Nástup na trasu je možný prakticky kdekoli v celé oblasti, stačí jednoduše dodržovat směr jíz-

dy a sledovat značení „50“. Na adrese www.arberland.de/mountainbiken najdete o okružní trase ARBERLAND mnoho dalších informací v češtině, GPS údaje k bezplatnému stažení a odpovídající cyklomapy k objednání.

Pokud je pro vás horská cyklistika příliš náročná a raději byste obdivovali krásy oblasti ARBERLAND pěšky, můžete si vybrat z celé řady různých pěších túr. Zcela zvláštní „lahůdkou“ mezi vícedenními trasami je první německá dálková pivní turistická trasa.

Na 125 kilometrech můžete prozkoumat ARBERLAND pohodovým způsobem a se zaručeně vydatnými občerstvovacími zastávkami. A to nejen díky osmi pivovarům, které během osmi denních etap minete. „Pivní požitek v ARBERLANDU“ – to je název Vaší několikadenní túry! Tato nová dálková trasa spojuje místní pivovary s pohodlným turistickým okruhem. Kulinářské požitky jsou stejně rozmanité jako krajina samotná.

Cesta vede přírodním a národním parkem Bavorský les od pivovaru k pivovaru, kolem

proslulých pivních zahrádek, útulných horských chat, rustikálních hostinců a regionálních pivních zajímavostí. Na trase mohou turisté ochutnat nové lesní pivo z pivovaru Viechtach nebo ochutnat „Bier vom Stoa“ – pivo tryskající přímo ze skály – v pivní zahrádce na samotě Schwellhäusl uprostřed národního parku, zúčastnit se prohlídek pivovarů s průvodcem nebo navštívit historické pivní sklepy v Regenu.

Na celý dálkový pochod byste si měli naplánovat osm dní. Přenocování je snadné v příjemných hotelech a penzionech v městech na trase – Viechtach, Drachselsried, Bodenmais, Zwiesel, Regen, Böbrach nebo Teisnach. Díky optimálnímu napojení na veřejnou dopravu lze všechny etapy absolvovat jako jednodenní túry a s ekologickou jízdenkou pro hosty (GUTI) se můžete dokonce vrátit do výchozího bodu autobusem a vlakem zcela zdarma.

Podrobné informace o trase a odpovídající mapu najdete zdarma na www.arberland.de/wandern.

**Kreisentwicklung Landkreis Regen
Tourismus & Freizeitförderung
Amtsgerichtstr.- 6-8, 94209 Regen
tel.: +49 9921 601855
e-mail: tourismus@kew.landkreis-regen.de
www.arberland.de/mountainbiken
www.arberland.de/wandern**

**Baum
wipfel
pfad**

Bayerischer
Wald

MÍSTO PRO MILOVNÍKY PŘÍRODY

Böhmstraße 43, 94556 Neuschönau
baumwipfelpfade.de/bayerischer-wald/cz

**KARL MAY
MUSEUM**
RADEBEUL · DRESDEN

VZHŮRU ZA KARLEM MAYEM!

Nové nabídky v češtině

Bezplatný hlasový průvodce

Nový hlasový průvodce nabízí na 26 zastaveních zvukové komentáře včetně hudebního doprovodu.

Kvíz pro děti

Za každý vyřešený kvíz dostanete v našem obchodě se suvenýry malou odměnu.

Karlův objevitelský kufř

Vydejte se společně s Karlem Mayem a jeho cestovním kufřem do Orientu a na Divoký západ. Přátelé jako Sam Hawkens vám na různých zastaveních rádi pomůžou.

f [facebook.com/KarlMayMuseum](https://www.facebook.com/KarlMayMuseum)
i [instagram.com/karl.may.museum](https://www.instagram.com/karl.may.museum)

Otvírací doba: úterý – neděle, 10:00 – 18:00 hodin
Muzeum Karla Maye Karl-May-Straße 5, 01445 Radebeul, Tel.: 0351 8373010

i MIC Kladno

Pozvání do Kladna
Kladenský zámek je plný zážitků! Tvrz je se svým č. p. 1 jednou z nejstarších staveb města. Navštívit zde můžete kabinet fotografie, expozici Zdeňka Milera s Krtečkem, barokní kapli, pracovnu břevnovského opata nebo zámeckou zahradu s medvědáriem.
www.kladenskyzamek.cz

i Zbiroh

V sobotu 13. května ve 14.30 hodin se již tradičně otevírá Lesní studánka J. V. Sládka. A kde se nachází? Nejlépe se sem dostanete po modré značce ze Zbirohu. Druhá cesta vede od silničky pod obcí Třebnuška přes lávku za Sýkorovým mlýnem opět po modré TZ.
www.zbiroh.cz

i Mariánské Lázně

Seznamte se...
Infocentrum Mariánské Lázně vás zve na oblíbené komentované prohlídky, které se konají každý čtvrtek a sobotu od dubna do prosince. Poznejte sílu přírodních zdrojů, tajné lásky slavných návštěvníků či tajemství zrodu zdejších lázní.
www.marianskelazne.cz

i Mikulášovice

IC a Muzeum nožířské tradice Mikulášovice
Nachází se na náměstí v Mikulášovicích č. p. 19 a představuje historické expozice nožů, staré nožířské stroje a nástroje. V prodejně umístěné v přízemí IC máte možnost nože také nakoupit.
www.mikulasovice.cz

i Infocentrum Chotěboř

Zveme vás do Chotěboře na DNY MĚSTA 2023. Celý týden oslav (12.–18. 6.) vyvrcholí v sobotu na náměstí T. G. M., kde vystoupí nejen kapela Argema a zpěvačka Olga Lounová (vstup zdarma). Nenechte si ujít ani trojkonzert rappera Lipa a kapel Pekař a The Cycle v pátek 16. 6. od 20.00 hod. Sokolovna.
www.icchotebor.cz

i Vedrovice

Den obce Vedrovice 2023
Obec Vedrovice bude slavit 6. 5. od 14 hodin. Na oslavě vystoupí děti ze školy, folklórního kroužku Vedrováček a zahraje dechová hudba Záhorienka. Uvidíte také fotbalček Vedrovic x Vysoká pri Morave. Budou tu atrakce pro děti a další.
www.muzeumvedrovice.cz

i Infocentrum Dačice

Zveme vás do města, které leží na úpatí Českomoravské vrchoviny a je centrem pohodové oblasti s dobrými podmínkami pro cyklisty i pěší turistiku. V infocentru pro vás máme tipy na výlety, poradíme, kde je nejlepší koupání a pozveme vás na letošní kulturní akce.
www.dacice.cz

i Cheb

Poznejte jedinečný Goethův naučný lesopark. Najdete ho nad chebskou vodní přehradou Skalka. Kromě relaxace a vyžití v přírodě, za kterým sem míří převážně rodiny s dětmi, nabízí zároveň mnoho zajímavých informací z oblasti geologie nebo historie.
www.tic.cheb.cz

i Klášterec nad Ohří

Krásy evropské fauny v galerii Kryt
Stejnomenou výstavu fotografií představí fotograf Ladislav Kovi Kovács. Výstava bude k vidění od 5. do 31. května, vernisáž se oproti zvyklostem uskuteční týden po zahájení, 12. května 2023 v 17.00.
www.klasterec.cz

i Ústí nad Orlicí

Zveme vás do Ústí nad Orlicí na tradiční mezinárodní automobilové závody do vrchu Ústecká 21. Závodit budou historická i soudobá vozidla a představí se domácí i mezinárodní špičky tohoto automobilového sportu. Závody proběhnou 26.–27. května 2023 v areálu Andrlova chlumu.
www.ic.ustinadorlici.cz

i TIC Velké Meziříčí

Navštivte naše starobylé město a ochutnejte to nejlepší z gastronomie. Od června zpestří náměstí Kulturní léto, otevřena je vyhlídková věž kostela, kde na každého čeká překvapení. Zajít si můžete na skvělé pivo Harrach do místního minipivovaru.
www.turistikavm.cz

i Karviná

Zámek Fryštát
Seznamte se na třech návštěvnických trasách s unikátním empírovým zámekem ve Fryštátu. Dochoval se pouze jako jediný ze tří honosných zámků, které se na území města nacházely ještě ve 20. století.
www.zamek-frystat.cz

 Koupaliště Stříbrný rybník se nachází v příměstské části města Hradec Králové. Koupaliště je zbudováno z bývalého písníku s částí podzemní vody a doplňováno povrchovou vodou ... Je zde velký rekreační areál a v létě se zde konají hudební festivaly.										
POMŮCKA: NT	EXTERIÉR	1. DÍL TAJENKY	TOMÁŠ DOMÁCKÝ	INICIÁLY ZPĚVAČKY LANGEROVÉ	PLAZI		ZN. KILOWATT-HODINY	HOVOROVÝ SOUHLAS	BOLEST KLOUBŮ	CITOSLOVCE KDÁKÁNÍ
CITOVÉ POUTO						UZENINA ZASTAR.				
SMRTELNÁ NEMOC						TEXT. EDIT. MICROSOFTU DOMÁCÍ ZVÍŘATA				
NĚMECKÉ ZKR.				DAŇ Z PŘIDANÉ HOD. DRUH PÁPOUŠKA				ZVUK TROUBENÍ ROM. OBČAN. INICIATIVA		
NÁZEV HLÁSKY L			ZVÝŠENÝ TÓN A CITOSLOVCE TIŠENÍ				KORÝŠ ŘÍMSKÝCH 551			
DRUH BAVLNĚNÉ LÁTKY					VZOR HRA V MARIÁŠI					ZPĚVNÍ HLAS
	NÁZEV DOPRAVNÍ FIRMY POSLÉŽE					SPORTOVNÍ SOUTĚŽ ZMĚNA OHNISKA				
ŘÍČNÍ DRAVÉ RYBY								TYP RUSK. LETADEL NASYPANÝ VAL		
OZNAČENÍ NAŠICH LETADEL			NEMOCNÍČNÍ ODDĚLENÍ ZPĚVAČKA DIANA ???				SÍŤ ANGLICKÝ HUDEBNÍ ŽÁNŘ			
DEHET				NEMOCNÁ OBLUDA					2. DÍL TAJENKY	INICIÁLY PREZIDENTA NOVOTNĚHO
OCAS					PRODEJNA MASA VÍŘENÍ					
ZN. KARLOVARSKÉHO SKLA						CHIRURG. NÁSTROJ POMOC ANGLICKY				
	ŘÍMSKÝCH 2050	ČÁST ŠVU SPZ ÚSTÍ NAD ORL.					OZNAČENÍ KYSELOSTI GOLFOVÉ ODPALISTĚ			PRÁZDNO
MASARYKOVA UNIVERZITA ZKR.			DOSTAT SE DOVNITŘ BÝV. JEDN. JASU				INIC. HERCE NOVÉHO MPZ CHORVATSKA			
DRUH REPRODUKCE HUDBY					POVEL PRO PSA					
JEDNOTKA DUTÉ MÍRY					ČESKÝ ZÁMEK					

Správné odpovědi a výherci

KAM PO ČESKU, DUBEN 2023

Celkem došlo 2 470 odpovědí, 2 425 z internetu a 45 dopisů, z toho 1 446 žen a 1 024 mužů.

Edice ČT

otázka: Ve kterém městě stojí zámek vyobrazený na obálce knihy?

odpověď: c) Chlumec nad Cidlinou

soutěžilo: 520 čtenářů; 508 správně; 12 špatně

výherci: I. Mitošinková, Pohořelice; P. Jaroš, Jičín; J. Jelínková, Milevsko

NEJ České republiky

odpovědi: c), b), b), c), a), a), c)

soutěžilo: 424 čtenářů; 258 správně; 166 špatně

výherci: J. Bouzková, Karlovy Vary; J. Tichá, Ostrava; E. Zvardoňová, Vsetín

Ústí nad Orlicí

otázka 1: b) bledule

otázka 2: c) vodní jezeček

otázka 3: b) textilní průmysl

soutěžilo: 450 čtenářů; 440 správně; 10 špatně

výherci: P. Procházková, Strakonice; J. Pešek,

Brno; J. Havlíček, Sokolov; L. Gillová, Hradec Králové; V. Vondřejš, Humpolec; O. Tichý, Rumburk; M. Krýsl, Klatovy; V. Vondra, Letohrad; D. Kvapilová, Mělník; J. Čech, Ostrava

Na kole ke hvězdám

odpověď: c) přes 17 km

soutěžilo: 276 čtenářů; 173 správně; 103 špatně

výherci: H. Berková, Rokycany; H. Medová, Jindřichův Hradec; J. Tomanec, Cheb

Křížovka

... Prášílským jezerem

soutěžilo: 387 čtenářů; 374 správně; 13 špatně

výherci: L. Šrot, Novosedly; M. Vejborná, Hradec Králové; R. Feslová, Čerčany

Fotohádanka

otázka: Ve kterém městě se nachází obchodní dům Brouk a Babka, tzv. „Broukáma“?

odpověď: c) České Budějovice

soutěžilo: 413 čtenářů; 371 správně; 42 špatně
výherci: K. Říhová, Trebíz; A. Vacková, Vysoké Mýto; J. Vondrová, Letohrad

KAM NA VÝLET – CYKLOSPECIÁL 2023

Celkem došlo 1 965 odpovědí, 1 953 z internetu a 12 dopisů, z toho 1 066 žen a 899 mužů.

Cykloknihy

otázka: Která česká pohádka se natáčela na vodním hradě Švihov?

odpověď: c) Tri oříšky pro Popelku

soutěžilo: 527 čtenářů; 509 správně; 18 špatně

výherci: P. Klimecký, Brno; J. Bureš, Staré Město; J. Lopourová, Svitavy

Fotohádanka – Už vím kam

odpověď: b), c), a), b), c), a), b), b), a), c)

soutěžilo: 302 čtenářů; 213 správně; 89 špatně

výherci: K. Davidová, Písařov; R. Semecký, Mladá Boleslav; P. Weintgartner, Lučice

Cyklokvíz

odpovědi: c), b), a), b), c), b)

soutěžilo: 377 čtenářů; 311 správně; 66 špatně

výherci: O. Tichý, Chotěboř; L. Valeš, Nezvěstice; M. Procházková, Valašské Meziříčí

Křížovka

... dochovaná knihovna

soutěžilo: 373 čtenářů; 356 správně; 17 špatně

výherci: L. Havel, Sychrov; A. Douchová, Sezimovo Ústí; J. Bizoň, Kostice

Fotohádanka

otázka: Na které cyklostezce byl vybudován tento tunel pro větší bezpečnost cykloturistů?

odpověď: b)

soutěžilo: 386 čtenářů; 349 správně; 37 špatně

výherci: V. Výborný, Čáslav; P. Kocábková, Benešov nad Ploučnicí; Z. Čiháková, Hradec Králové

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

Poznáte místo na obrázku?

August Haun, soubor českých vedut, 1864.

- a) Sloup   b) Loket   c) Zvíkov

Tajenku křížovky nám zašlete do 15. května z www.kampocesku.cz/ souteže nebo na adresu redakce. Dvakrát tři autoři správných odpovědí obdrží mapu věnovanou vydavatelstvem Kartografie PRAHA.

Podmínky soutěží najdete na <https://www.kampocesku.cz/vseobecne-podminky>. Soutěžící účastí v soutěži souhlasí se zařazením všech svých osobních údajů poskytnutých v rámci soutěže do databáze pořadatele souteže za účelem vyhodnocení a předání výher. Výherci budou o výhře informováni v příštím vydání KAM po Česku a výhry jim budou zolesány zadavatelem souteže v co nejkratší době.

21. květen 2023 v 10 hodin
Národní hřbitov v Terezíně

TEREZÍNSKÁ TRYZNA

TEREZÍN COMMEMORATION CEREMONY

Sunday, 21 May 2023, 10 AM
National Cemetery in Terezín

PROGRAM / PROGRAMME

Nástup Čestné stráže a hudby

March In of the Guard of Honour and Music

Kladení věnců a kytic na Národním hřbitově

Wreath Laying Ceremony at the National Cemetery

Hymna ČR – zpěv - Edita Adler

Anthem of the Czech Republic – vocal – Edita Adler

Hlavní projev – Petr Pavel, prezident České republiky

Keynote Address – Petr Pavel, president of Czech Republic

Slovo pamětníka – Ján Hanák

Remarks from a Survivor – Ján Hanák

Křesťanská modlitba / Christian prayer

Židovská modlitba / Jewish prayer

Hudební vystoupení – dívčí pěvecký sbor Puellae cantantes (z Litoměřic)

Musical performances – Girls Vocal Ensemble Puellae cantantes (from Litoměřice)

Závěr tryzny / Conclusion of the ceremony

Karlovarský kraj

#mozaikazazitku